

๕
๕๐๕.๖๖๖
๖๖๖๖

การประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ – ญี่ปุ่น
ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

สารนิพนธ์
ของ
ชนิษฐา แก้วสุข

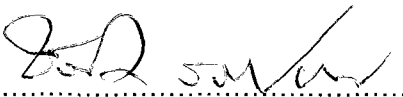
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
พฤษภาคม 2542

๑๑๙๒๗๒

๑ ๑๖ ๕
๑๒ ๑๗
๑ ๑๗

อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้ เห็นสมควรรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษา



(อ.ชาลิต รวยอาจิณ)

กรรมการสอบ



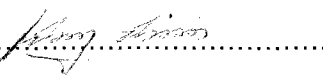
(อ.ชาลิต รวยอาจิณ)

ประธาน



(รศ.นิภา ศรีไพโรจน์)

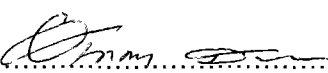
กรรมการ



(ผศ.เชาวนา ชาลิตธารง)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญา
การศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ



(รศ.อังคณา สายยศ)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

วันที่ 10 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2542

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยคามอนุเคราะห์และการให้คำแนะนำอย่างยิ่ง จาก
อ.ชวลิต รวยอาจิณ และ รศ.นิภา ศรีไพโรจน์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิ รศ.ชูศรี วงศ์รัตน์และผศ.เชาวนา ชวลิตธำรง
ที่ให้ทั้งคำแนะนำและกรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ อ.ลัดดา สุขทิส อ.อัมพร ปัญญา และ อ.ไพวรรณ เอี่ยมสะอาด ที่
กรุณาช่วยตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ คณะครู อาจารย์ นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่เป็น
กลุ่มตัวอย่างและให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์อันพึงได้จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้บิดามารดา ครู
อาจารย์ตลอดจนผู้มีพระคุณที่ให้การอบรมสั่งสอนตลอดมา

ชนิษฐา แก้วสุข

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการหรือการประเมินหลักสูตร.....	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
3. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	34
ประชากรเป้าหมาย.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	55
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	55
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	55
สรุปผลการประเมิน	56

บทที่	หน้า
5(ต่อ)	
อภิปรายผล	58
ข้อเสนอแนะ	62
บรรณานุกรม	63
ภาคผนวก	68
ประวัติย่อของผู้วิจัย	85

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ คุณลักษณะของอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น.....	46
2	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อ คุณลักษณะของนักเรียน.....	46
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากความคิดเห็นของนักเรียนและ อาจารย์ที่มีต่ออาคารสถานที่.....	47
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากความคิดเห็นของนักเรียนและ อาจารย์ที่มีต่อสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน.....	48
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากความคิดเห็นของนักเรียนและ อาจารย์ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอน.....	50
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากความคิดเห็นของนักเรียนและ อาจารย์ที่มีต่อการวัดผลและประเมินผลการเรียน.....	52
7	ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น จากการศึกษา 2 ภาค เรียน ในปีการศึกษา 2541.....	53
8	ระดับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนโปรแกรมการเรียน ภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น.....	53
9	ความคิดเห็นและความถี่ของความคิดเห็น ของอาจารย์และนักเรียนจากแบบ สอบถามปลายเปิด.....	54

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แนวคิดในการประเมินของสตรีเวน.....	19
2 รูปแบบการประเมินที่ยึดหลักเกณฑ์เป็นหลักของสเตก.....	21
3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์.....	24
4 รูปแบบการประเมินของโพรวัส.....	26
5 ความสัมพันธ์ของการประเมินและการตัดสินใจของสตฟเฟิลบีม.....	28

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน นับว่าเป็นยุคสื่อสารไร้พรมแดน ทุกประเทศต่างมีเครือข่ายสื่อสารโยงใยทั่วโลก ประเทศใดที่มีอิทธิพลเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ ภาษาของประเทศนั้นย่อมมีอิทธิพลเช่นกัน และได้รับการยอมรับเป็นภาษากลางที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกันเมื่อก่อนนั้นประเทศที่มีอำนาจเก่าแก่ที่อารยประเทศยอมรับคือประเทศอังกฤษ เพราะฉะนั้นภาษาอังกฤษจึงกลายเป็นภาษาสากลของโลกมาจนถึงปัจจุบัน และขณะนี้ถึงแม้ว่าภาษาอังกฤษจะมีอิทธิพลอย่างไม่เสื่อมคลายก็ตาม อย่างไรก็ตามปฏิเสธไม่ได้ว่านอกจากภาษาอังกฤษจะมีอิทธิพลแล้ว สำหรับประเทศไทยนั้นก็กำลังรับอิทธิพลของภาษาของประเทศที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจอีกประเทศหนึ่ง นั่นก็คือประเทศญี่ปุ่นนั่นเอง ซึ่งขณะนี้ภาษาญี่ปุ่นก็ได้กลายเป็นภาษาสากลอีกภาษาหนึ่งด้วย ซึ่งในระบบการจัดการศึกษาก็เห็นความสำคัญในเรื่องนี้ ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงได้บรรจุหลักสูตรโปรแกรมการเรียนภาษาญี่ปุ่น เป็นอีกส่วนหนึ่งของรายวิชาภาษาต่างประเทศ และอนุมัติให้ทำการเปิดสอนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ดังนั้นการเรียนการสอนในปัจจุบัน นับว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานอย่างหนึ่งในการพัฒนาภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา (ณรงค์ศักดิ์ สุมาลัยโรจน์ . 2534 : 1) ซึ่งรัฐจำเป็นต้องส่งเสริมกระบวนการ กิจกรรมการเรียนรู้ และการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

เพื่อสนองความต้องการดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ส่งเสริมให้โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ได้ทำการเปิดสอนโปรแกรมการเรียนภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น แต่เพื่อการจัดการเรียนการสอนให้มีระบบยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องใช้หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา (ประเสริฐ ศศิธรโรจนชัย . 2540 : 1) ซึ่งโดยธรรมชาติของหลักสูตรและการเรียนการสอน จำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ ซึ่งการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนนั้น จะกระทำได้นั้นต้องมีการประเมิน โดยใช้ผลจากการวัดในแง่ต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมินเพื่อนำมาพิจารณาและสรุปคุณค่า (วิชัย วงษ์ใหญ่ . 2530 : 23)

โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยเป็นสถานศึกษาหนึ่ง ที่เห็นความสำคัญของการใช้ภาษาญี่ปุ่น จึงได้ทำการเปิดสอนโปรแกรมการเรียนภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น โดยมีเงื่อนไขว่าจะเปิดในลักษณะทดลองเรียน โดยจะรับนักเรียนจำนวนหนึ่งห้องเรียน และอาจจะรับเพิ่มในรุ่นต่อไปอีกหนึ่งห้องเรียนหรือมากกว่านั้น หรืออาจจะเปิดสอนรุ่นนี้เป็นรุ่นแรกและรุ่นสุดท้าย ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ดังนั้นการที่โรงเรียนจะรู้ว่าด้านไหนมีความพร้อม หรือด้าน

ไหนควรจะได้รับการปรับปรุงแก้ไข จึงจำเป็นต้องมีการประเมิน แต่ในการประเมินครั้งนี้ ผู้ประเมินไม่สามารถจะทำการประเมินทั้งระบบเหมือนการประเมินหลักสูตรโดยทั่วไปได้ เพราะฉะนั้นผู้ประเมินจึงมีความสนใจทำการประเมินเพื่อต้องการทราบสภาพปัจจุบันและปัญหา ที่ต้องการแก้ไข หลังจากที่ได้เรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่นมาแล้ว เป็นเวลา 1 ปีการศึกษา

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้ประเมินซึ่งทำหน้าที่ทะเบียนวัดผลของโรงเรียน และมีส่วนในการจัดการศึกษาในครั้งนี้ จึงมีความสนใจและต้องการทราบสภาพปัญหาที่แท้จริง รวมทั้งต้องการทราบส่วนที่ต้องการแก้ไขเท่าที่จะทำได้ จึงสนใจที่จะทำการประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น ที่เปิดสอนโดยโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ซึ่งจะประเมินใน 3 ด้าน ดังนี้ คือ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output)

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายฉบับ พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) กระทรวงศึกษาธิการ ที่เปิดสอนโดยโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ซึ่งจะประเมิน 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) จะประเมินในเรื่องต่อไปนี้
 - 1.1. คุณลักษณะของอาจารย์
 - 1.2. คุณลักษณะของนักเรียน
 - 1.3. อาคารสถานที่
 - 1.4. สื่อและอุปกรณ์การเรียน
2. ด้านกระบวนการ (Process) จะประเมินในเรื่องต่อไปนี้
 - 2.1. กิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.2. การวัดผลและประเมินผล
3. ด้านผลผลิต (Output) จะประเมินจาก
 - 3.1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉพาะของรายวิชาภาษาญี่ปุ่น
 - 3.2. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อภาษาญี่ปุ่น

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่นตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายฉบับ พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) กระทรวงศึกษาธิการ ที่เปิดสอนโดยโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทราบสภาพจริงเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีความเหมาะสมกับสภาพโรงเรียน และให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. เป็นแนวทางสำหรับฝ่ายวิชาการของโรงเรียน ในการปรับปรุงและพัฒนาการสอนของอาจารย์และพัฒนาการเรียนของนักเรียน

3. เป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ผู้สอน ในการจัดเนื้อหาที่เหมาะสมต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ-ญี่ปุ่น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายฉบับ พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) กระทรวงศึกษาธิการ ที่เปิดสอนโดยโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ครั้งนี้จะประเมินกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2541 ซึ่งเป็นรุ่นแรกที่ทำการศึกษาเปิดสอน

2. การประเมินครั้งนี้ เน้นประเมินในด้าน ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ซึ่งจำแนกดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1. ด้านปัจจัยนำเข้า เป็นการประเมินเกี่ยวกับ คุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน คุณลักษณะของนักเรียน อาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์การเรียน

2.2. ด้านกระบวนการ เป็นการประเมินเกี่ยวกับ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน

2.3. ด้านผลผลิตของหลักสูตร เป็นการประเมินเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น และเจตคติของนักเรียนที่มีต่อภาษาญี่ปุ่น

3. ประชากรเป้าหมาย ที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย อาจารย์จำนวน 16 คน อาจารย์ผู้เกี่ยวข้องจำนวน 7 คน นักเรียนจำนวน 31 คน รวมทั้งสิ้น 54 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการโครงการ ซึ่งได้แก่

1.1 คุณลักษณะของอาจารย์ หมายถึง คุณสมบัติของอาจารย์เฉพาะที่สอนภาษาญี่ปุ่น ซึ่งจะพิจารณาจากประเด็นต่อไปนี้

1.1.1 ความยุติธรรม หมายถึง ความเอาใจใส่ต่อผู้เรียนอย่างเสมอภาคกัน ไม่ลำเอียง และตัดสินใจปัญหาของผู้เรียนโดยความเป็นธรรม

1.1.2 ความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถในการวางแผนการใช้เวลาอย่างเหมาะสม ปฏิบัติงานได้ทันเวลา และครบถ้วนเต็มความสามารถไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยงการทำงานนั้น และยอมรับการกระทำของตนทั้งด้านดีและไม่ดี ตลอดจนติดตามงานที่ทำเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สำเร็จ

1.1.3 ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความตั้งใจและพยายามที่จะสอนนักเรียน และตรวจงานทุกครั้ง เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามแผนที่กำหนดไว้

1.1.4 ประสิทธิภาพในการสอน หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ให้เกิดกับผู้เรียน และความสามารถในการจูงใจผู้เรียนให้อยากเรียน

1.1.5 ความสุภาพเรียบร้อย หมายถึง ความสุภาพทั้งกริยามารยาท การแต่งกาย และการพูดจา รวมทั้งการแสดงออกถึงความเป็นมิตรกับทุกคน

1.2. คุณลักษณะของนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมและความสามารถของนักเรียนที่ สังเกตได้ ซึ่งประเมินจาก

1.2.1 ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างครบถ้วน และรู้จัก วางแผนการทำงานหรือปฏิบัติงานได้ทันเวลา มีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วย ความเอาใจใส่ มีความละเอียดรอบคอบ ตรงต่อเวลา มีความพากเพียรที่จะทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด ตลอดจนติดตามงานที่ทำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จ

1.2.2 ความมีวินัย หมายถึง การรู้จักควบคุมตัวเองให้ปฏิบัติตามอยู่ในความ เหมาะสม มีวิธีการทำงานที่เป็นแบบอย่างแก่เพื่อนร่วมห้องได้ พร้อมทั้งปฏิบัติตามระเบียบของ โรงเรียนอย่างเคร่งครัด

1.2.3 ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติตนที่ตรงไปตรงมา ไม่โกหกหรือ ไม่ประพฤติตนที่ส่อไปในทางทุจริต

1.3 อาคารสถานที่ หมายถึง ความเพียงพอของอาคารเรียน อาคารประกอบการ ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา รวมทั้งความเหมาะสมของระยะทางของแต่ละอาคาร ที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในขณะนั้น

1.4 สื่อและอุปกรณ์การเรียน หมายถึง เอกสาร ตำราเรียน และวัสดุอุปกรณ์ที่สามารถ นำมาประกอบการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุเป้าหมายในแต่ละเนื้อหา ที่เรียน

2. กระบวนการ (Process) หมายถึง พฤติกรรมที่จัดกระทำให้เกิดการเรียนการสอน แก่ผู้เรียน และช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้พร้อมทั้งพัฒนาตนเอง ได้แก่

2.1 กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนและเทคนิค วิธีการสอนต่างๆ รวมทั้งกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ทั้งภาค ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

2.2 การวัดและการประเมินผลการเรียน หมายถึง กระบวนการในการใช้เครื่องมือ อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อค้นหาหรือตรวจสอบเพื่อให้ได้ปริมาณหรือจำนวน ที่บ่งชี้ถึงระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน เพื่อนำผลที่ได้มาวินิจฉัย ตัดสินคุณค่าอย่างมีกฎเกณฑ์ ในการศึกษา ครั้งนี้ พิจารณาจาก

2.2.1 การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมิน

2.2.2 ความสอดคล้องเหมาะสมในเนื้อหาที่สอนกับเนื้อหาที่สอบเก็บคะแนนเพื่อทำการวัดผลและประเมินผลการเรียน

2.2.3 ความชัดเจนในการกำหนดเวลาสอบและเกณฑ์การวัดและประเมินผล
การเรียน

2.2.4 การนำผลจากการวัดและการประเมินผลมาใช้ประกอบและปรับปรุงการเรียนการสอน

3. ผลผลิต (Product) หมายถึง ผลที่ได้จากการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ-ญี่ปุ่น ซึ่ง ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น และเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อภาษาญี่ปุ่น

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมเฉพาะรายวิชาภาษาญี่ปุ่น ตั้งแต่ภาคเรียนแรกที่นักเรียนเข้ามาศึกษา ถึงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ของนักเรียนโปรแกรมการเรียนภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น

3.2 เจตคติต่อภาษาญี่ปุ่น หมายถึง ความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อภาษาญี่ปุ่น เมื่อได้เรียนเป็นเวลา 1 ปีการศึกษาและสามารถประเมินความรู้สึกของตนเองว่าชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ และพร้อมที่จะตัดสินใจคุณค่าภาษาญี่ปุ่นได้ว่าดีหรือไม่ดี มีประโยชน์หรือไม่ มีประโยชน์

4. อาจารย์ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษที่สอนรายวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้างการเรียนของโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น ที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2541

5. อาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง หมายถึง อาจารย์ที่ไม่ได้สอนนักเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น แต่ทราบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่สอนภาษาญี่ปุ่นได้ ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าและเจ้าหน้าที่ของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ หัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ หัวหน้าและเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการทางภาษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอตามสาระสำคัญ ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน
 - 1.1 โครงสร้างของหลักสูตร
 - 1.2 ลักษณะเนื้อหาวิชา
 - 1.3 ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร
 - 1.4 กิจกรรมการเรียนการสอน
 - 1.5 การวัดและประเมินผลการเรียน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการหรือการประเมินหลักสูตร
 - 2.1 ความหมายของการประเมินโครงการหรือการประเมินหลักสูตร
 - 2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการหรือการประเมินหลักสูตร
 - 2.3 รูปแบบการประเมิน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน

1. โครงสร้างของหลักสูตร

บุญชม ศรีสะอาด (2537 : 65) ให้ความหมายของโครงสร้างของหลักสูตรไว้ว่า โครงสร้างของหลักสูตร คือ กลุ่มวิชา หรือรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรโดยกำหนดสัดส่วนของส่วนที่บังคับ ส่วนที่ให้เลือกเรียนตามถนัด และส่วนที่ให้เลือกเรียนอย่างเสรี

চারং บัวศรี (2532 : 186) ให้ความหมายของโครงสร้างของหลักสูตร หมายถึง แผนผังที่แสดงการแจกแจงของวิชา หรือ กลุ่มวิชา (หรือกลุ่มประสบการณ์) ที่ผู้เรียนจะต้องเรียนในแต่ละปีการศึกษา ตั้งแต่ภาคเรียนแรกจนถึงภาคเรียนสุดท้าย

นอกจากนี้ยังกล่าวอีกว่า การจัดระบบโครงสร้างเท่าที่ปฏิบัติกันมีอยู่ 2 ระบบ คือ

1. ระบบรายปี มีหลักว่าต้องให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาที่กำหนดทุกภาคเรียน โดยจัดเนื้อหาวิชาออกเป็นภาค ๆ เรียงตามลำดับก่อนหลัง จำนวนชั่วโมงที่กำหนดเพื่อการเรียนการสอนในแต่ละสัปดาห์ โครงสร้างจะออกมาในรูปของการแจกแจงจำนวนชั่วโมงเรียนของแต่ละวิชา

2. ระบบหน่วยกิต มีหลักว่าผู้เรียนต้องเรียนให้ครบจำนวนหน่วยกิต ตามโครงสร้างของ หลักสูตร ซึ่งจะแยกเป็นวิชาบังคับแกน วิชาบังคับเลือก และวิชาเลือกเสรี

จากโครงสร้างของหลักสูตรที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า โครงสร้างของหลักสูตร หมายถึง กลุ่มรายวิชาที่ผู้เรียนจะต้องเรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาโดยกำหนดสัดส่วนของส่วนที่บังคับ ส่วนที่ให้เลือกเรียนตามถนัด และส่วนที่ให้เลือกเรียนอย่างเสรี

2. ลักษณะเนื้อหาวิชา

ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2528 : 30) ให้ความหมายเนื้อหาวิชาไว้ว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง เนื้อหาสาระหรือความรู้ รวมทั้งประสบการณ์ของการเรียนรู้ด้วย

ธำรง บัวศรี (2532 : 203) ให้ความหมายเนื้อหาวิชาไว้ว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง ข้อมูล ความรู้ หรือสิ่งอื่นที่เป็นสาระ ซึ่งได้ถูกเลือกสรรจากวิชาต่าง ๆ ซึ่งเมื่อนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ทาบา (Taba 1962 : 267 - 284) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชาไว้ ดังนี้

1. ความเที่ยงตรงและความสำคัญของเนื้อหาวิชา
2. สอดคล้องกับความเป็นจริงในสังคม
3. สมดุลในความกว้างและความลึก
4. สมองความต้องการของความมุ่งหมายได้หลาย ๆ ข้อ
5. สอดคล้องกับประสบการณ์ของผู้เรียน
6. สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2528 : 30 - 32) ได้กล่าวว่า มาตรฐานการเลือกเนื้อหาที่เป็นบรรทัดฐานง่าย ๆ มีอยู่ 5 ประการ คือ

1. เนื้อหาวิชาสำคัญต่อสาขาวิชาที่จัดไว้หรือไม่
2. เนื้อหาวิชายังคงใช้ได้หรือไม่
3. เนื้อหาวิชามีประโยชน์หรือไม่
4. เนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจต่อผู้เรียนหรือไม่
5. เนื้อหาวิชาช่วยสร้างความเจริญเติบโตและพัฒนาการของประชากรไทยหรือไม่

บุญชม ศรีสะอาด (2537 : 34 - 36) ให้หลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชาไว้ ดังนี้

1. ความถูกต้องทันสมัย
2. ความสำคัญในด้านการอยู่รอด การใช้อย่างกว้างขวาง การพัฒนาความคิดวิเคราะห์ และการพัฒนาการคิดสร้างสรรค์
3. ความสนใจของผู้เรียนและสามารถเรียนรู้ได้

จากเนื้อหาวิชาดังกล่าว พอสรุปได้ว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง มวลความรู้ซึ่งบรรจุไว้ในแต่ละรายวิชา เพื่อนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยมีเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา ดังนี้

1. ความสนใจของผู้เรียนและสามารถเรียนรู้ได้
2. ความสำคัญและความทันสมัยของเนื้อหาวิชา

3. ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร

3.1. สื่อการสอน

อบรม สนิทपाल และ กุลชลี องค์กริพร (2536 : 93 - 95) ได้แบ่งประเภทสื่อการสอนไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทวัสดุ

1.1. วัสดุที่เสนอเรื่องราว หรือความรู้ได้ด้วยตัวมันเอง ไม่ต้องอาศัยอุปกรณ์ใดในการนำเสนอเรื่องราว ได้แก่ กระดานชอล์ก โปสเตอร์ ของตัวอย่าง

1.2. วัสดุที่ต้องอาศัยเครื่องมือ ได้แก่ เทปบันทึกเสียง ม้วนวิดีโอ

2. ประเภทโสตทัศนูปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพ โทรทัศน์วงจรปิด

3. ประเภทเทคนิคหรือวิธีการ เช่น การสาธิต การศึกษานอกสถานที่

กิติมา ปริติติลล (2532 : 68 - 69) ได้กล่าวว่าสื่อการสอน มี 3 พวก ได้แก่

1. เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องฉายสไลด์ โทรทัศน์ ฯลฯ

2. วัสดุ ได้แก่ หนังสือเรียน แผนที่ ม้วนเทป ฯลฯ

3. เทคนิคหรือวิธีการ ได้แก่ การสาธิต การจัดนิทรรศการ ฯลฯ

และยังกล่าวอีกว่า สื่อการสอนมีประโยชน์ต่อครูที่ต้องให้ความสำคัญและรู้จักการเลือกใช้ให้เหมาะสม เพื่อจะช่วยให้ครูผู้สอนได้ดีขึ้น และสอนได้บรรลุเป้าหมายและได้ผลดี หลักเกณฑ์ในการเลือกสื่อการสอน มีดังนี้

1. เลือกสื่อการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
2. เลือกสื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา
3. เลือกสื่อการสอนให้เหมาะสมกับเทคนิคหรือวิธีการสอน
4. เลือกสื่อให้เหมาะกับวัย และความสนใจของผู้เรียน
5. เลือกสื่อให้เหมาะสมกับเครื่องมือ และสิ่งอำนวยความสะดวก
6. เลือกสื่อที่พอหามาได้ และคำนึงถึงความสะดวกในการนำไปใช้
7. เลือกสื่อคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

กิดานันท์ มลิทอง (2536 : 76 - 79 อ้างอิงมาจาก Edger Dale 1965 : 42 - 43)
ได้จำแนกสื่อการสอนออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. สื่อประเภทวัสดุ
2. สื่อประเภทอุปกรณ์
3. สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการสอน

3.2 อาคารสถานที่

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2531 : 176 - 178) กล่าวว่าโดยปกติบริเวณ
ภายในโรงเรียนสามารถจำแนกออกได้ดังนี้

1. บริเวณเรียน แบ่งออกเป็น
 - ก. ห้องเรียนทั่วไป หมายถึง ห้องเรียนที่ใช้สอนตามปกติ
 - ข. ห้องเรียนเฉพาะ หมายถึง ห้องที่มีอุปกรณ์พิเศษ เช่น ห้องปฏิบัติการ

วิทยาศาสตร์

2. บริเวณบริการและสนับสนุนการสอน เช่น ห้องแนะแนว ห้องสมุด
3. บริเวณพักผ่อนหย่อนใจ เช่น สนามกีฬา สโมสรนักศึกษา
4. บริเวณที่พักอาศัย เช่น บ้านพักครู

กรมวิชาการ (2540 : 16 - 17) ได้เสนอเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาด้านปัจจัย
เกี่ยวกับอาคารสถานที่ ไว้ดังนี้

1. มีแผนผังแม่บท (Master Plan) เกี่ยวกับอาคารสถานที่
2. มีอาคารเรียน อาคารประกอบการเพียงพอ อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ และเป็น
ปัจจุบัน บริเวณร่มรื่นสะอาด สวยงาม
3. มีห้องเรียนสถานที่ ห้องปฏิบัติการกิจกรรมเพียงพอและเอื้อต่อการเรียนรู้
4. มีบริเวณสำหรับออกกำลังกายพักผ่อนที่เหมาะสม และปลอดภัย
5. มีสาธารณูปโภคเพียงพอแก่ความจำเป็น
6. มีห้องน้ำห้องส้วม ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย
7. มีห้องสมุดที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์
8. มีสถานที่รับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ

3.3 บุคลากร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2531 : 11) กล่าวว่า บุคลากรในโรงเรียน
ประกอบด้วย

1. ฝ่ายเจ้าหน้าที่ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักการภารโรง
2. นักเรียน นักศึกษา

กิตติมา ปรีดีติลล (2532 : 81) ได้กล่าวว่า บุคลากรในสถานศึกษาอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. บุคลากรที่เกี่ยวกับการสอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในวิชาต่าง ๆ ได้แก่ ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และครูพิเศษต่าง ๆ
2. บุคลากรที่ไม่ได้ทำการสอน หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่ธุรการ การปกครอง ให้เกิดความสะดวกลดข้อขัดแย้ง ได้แก่ พวกเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่ทะเบียน รวมตลอดถึงยาม คณงานและภารโรง

จากทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการดังกล่าว พอสรุปได้ว่า ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการ ได้แก่ สื่อการสอน ซึ่งมีทั้งวัสดุ ครุภัณฑ์และเทคนิคการสอน อาคารสถานที่ บุคลากรและงบประมาณ

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

อบรม สนิทบาล และ กุลชลี องค์ศิริพร (2536 : 20) ได้ให้ความหมายของการสอนไว้ว่าการสอน คือ การจัดสภาพการณ์ สถานการณ์ หรือกิจกรรมอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ อันจะเป็นผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น และเร็วขึ้น

สมทรง สิตลายัน (2532 : 8) กล่าวว่าหลักการสอนทั่วไป มีดังนี้

1. สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. สอนโดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยา
3. สอนโดยยึดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และบทเรียนเป็นหลัก
4. สอนจากสิ่งที่ง่ายไปหาสิ่งที่ยาก
5. สอนจากสิ่งที่ป็นรูปธรรมไปหานามธรรม
6. สอนจากสิ่งที่ใกล้ตัวไปหาสิ่งที่ไกลตัว
7. สอนจากตัวอย่างไปหากฎเกณฑ์
8. สอนจากการทดลองไปหาการสรุปตั้งกฎเกณฑ์
9. สอนจากส่วนรวมไปหาส่วนย่อย

และยังให้ความหมายของการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ก่อนข้างถาวร พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงนี้เป็นผลเนื่องมาจากการฝึกฝน หรือการได้รับประสบการณ์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 72 - 75) กล่าวถึงความหมายของการสอนว่า การสอนมีคำที่ใช้อยู่ 2 คำ คือ

1. การสอน (Teaching) หมายถึง การถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่นักเรียน
2. การเรียนการสอน (Instruction) มีความหมายกว้างกว่าการสอน หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนด้วย เช่น การใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรมระหว่างการสอน การทดสอบ เป็นต้น

และยังกล่าวถึงขั้นตอนการสอนไว้ว่า การจัดการสอนแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการสอน
2. ขั้นการดำเนินการ
3. ขั้นการประเมินผล

วิชัย ดิสสระ (2535 : 101 - 103) กล่าวว่า การเรียนการสอนที่ดีจะประกอบด้วย คุณลักษณะ 5 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมายเฉพาะ
2. หน่วยย่อยของการเรียนรู้ เป็นการจัดทำแผนการสอนออกเป็นระบบของหน่วยย่อยของการเรียนรู้
3. กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเฉพาะและหน่วยย่อยของการเรียนรู้นั้น ๆ
4. การเรียนรู้ได้ตามความสามารถและความถนัด
5. ข้อมูลย้อนกลับ เป็นการให้นักเรียนฝึกหัดในสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้ว

และจากการศึกษาความคิดเห็นของคณาจารย์บัณฑิตศึกษาศาสตร์ นิสิตบัณฑิตศึกษาและนิสิตปริญญาตรี ในเรื่องลักษณะของอาจารย์ในอุดมคติ (อุทุมพร ทองอุไทย . 2523 : 5-6) จากผลการวิเคราะห์สรุปว่า ลักษณะอาจารย์ในอุดมคติ 5 ลำดับแรก ที่พึงปรารถนามากที่สุด

ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ได้แก่

1. มีความรู้ทันสมัยกว้างขวางและถูกต้อง
2. ขวนขวายหาความรู้ให้ตัวเอง
3. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
4. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนอย่างชัดเจน
5. สนับสนุนการให้นิสิตคิดเอง

ตามความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีทั้งในและนอกห้องเรียน

1. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
2. มีความปรารถนาดีต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน
3. มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย
4. ใช้ตัวอย่างเปรียบเทียบและความจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม
5. บรรยายเรื่องเกี่ยวข้อง แม้ว่าจะอยู่นอกเนื้อหา

ตามความคิดเห็นของบัณฑิตศึกษา ได้แก่

1. มีความรู้ทันสมัยกว้างขวางและถูกต้อง
2. ใช้ตัวอย่างเปรียบเทียบและความจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม
3. มีความสนใจและสนุกกับการสอน
4. ให้ความคิดใหม่ ๆ แก่นิสิต เพื่อเปิดความสนใจให้กว้างขวาง
5. จูงใจให้นิสิตได้ทำงานอย่างดีที่สุด

จากกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าว พอสรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ซึ่งได้แก่ การสอนของอาจารย์ในด้านการเตรียมการสอน เทคนิคการสอน การใช้สื่อประกอบการสอน บุคลิกภาพของผู้สอน การจูงใจและเสริมแรง การมอบหมายงาน การฝึกทักษะในวิชาชีพ

5. การวัดและประเมินผลการเรียน

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (ม.ป.ป. : 5 - 6) ได้กล่าวถึงการวัดผลและประเมินผล ไว้ดังนี้

การวัดผลเป็นกระบวนการที่จะกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับสิ่งของ บุคคล หรือเหตุการณ์อย่างมีกฎเกณฑ์ หรือเป็นการแปลงคุณลักษณะหนึ่ง จากสิ่งที่วัดนั้นให้เป็นปริมาณมากน้อย

การประเมินผลเป็นกระบวนการที่กระทำต่อจากการวัดผล แล้ววินิจฉัย ตัดสิน ลงสรุปคุณค่าที่ได้จากการวัดอย่างมีหลักเกณฑ์

สมทรง สิตลายัน (2532 : 111- 113) ได้ให้ความหมายของคำว่า การวัดผลและการประเมินผล ว่า

การวัดผล หมายถึง การใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งที่จะค้นหาหรือตรวจสอบ เพื่อให้ได้ปริมาณหรือจำนวน

การประเมินผล หมายถึง การรวบรวมผลของการวัดด้านต่างๆ มาพิจารณา กลั่นกรอง และสรุปออกมาว่า เก่ง - อ่อน ได้ - ตก หรือได้เกรด เอ บี ซี หรือ ดี

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2535 : 15 - 17) ได้ให้ความหมายของคำว่า การวัดและการประเมินผลว่า

การวัด หมายถึง กระบวนการเชิงปริมาณในการกำหนดค่าเป็นตัวเลข หรือสัญลักษณ์ที่มีความหมาย แทนคุณลักษณะของสิ่งที่วัด โดยอาศัยกฎเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

การประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการตัดสินคุณค่า ของสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมีหลักเกณฑ์เพื่อสรุปว่า สิ่งนั้น ดี - เลว ปานใด

กรมวิชาการ (2531 : 68) ได้กล่าวถึงผลการประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์ของการประเมิน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การประเมินก่อนเรียน
2. การประเมินผลระหว่างเรียน
3. การประเมินผลหลังเรียน

จากการวัดและการประเมินผลการเรียนดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การวัดและการประเมินผลการเรียน หมายถึง กระบวนการในการใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อค้นหาหรือตรวจสอบเพื่อให้ได้ปริมาณหรือจำนวน ที่บ่งชี้ถึงระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน เพื่อนำผลที่ได้มาวินิจฉัยตัดสินคุณค่า และปรับปรุงการเรียนการสอน

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการหรือการประเมินหลักสูตร

1.ความหมายของการประเมินโครงการหรือการประเมินหลักสูตร

ในการประเมินโครงการหรือการประเมินหลักสูตร ได้มีผู้ให้ความหมายและนิยามไว้หลายลักษณะ ตามแนวของแต่ละท่าน ดังนี้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2535 : 117) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศในการปรับปรุงโครงการ และสารสนเทศในการตัดสินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

บุญทวี อรุณมาศ (2536 : 570) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การตัดสินคุณค่าของกระบวนการพัฒนาบุคลากรซึ่งให้มีความรู้ มีเจตคติและมีทักษะต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่

โชติ เพชรชื่น (2536 : 570) ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง การพิจารณาคุณค่าความเหมาะสมของสิ่งที่ปรากฏอยู่ในเอกสารที่เขียนขึ้นมา การพิจารณาความสอดคล้องกันระหว่างองค์ประกอบในระบบของการทำงานด้านการศึกษา และการพิจารณาถึงความเหมาะสมของศาสตร์แขนงต่าง ๆ ที่นำมาจัด หรือบรรจุให้เป็นข้อกำหนดสำหรับการจัดการศึกษา

เลเซอร์, อเล็กซานเดอร์และลีวิส (Laysor ,Alexander and Lewis. 1981 :317) กล่าวว่า หน้าที่ที่สำคัญของการประเมินหลักสูตร คือ การตัดสินคุณค่าของหลักสูตร เพื่อดูว่าหลักสูตรนั้นได้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ จุดมุ่งหมายมีความเชื่อถือได้เพียงใด หลักสูตรเหมาะสมกับกลุ่มนักเรียนที่ใช้หลักสูตรนั้นหรือไม่ วิธีการเรียนการสอนที่เลือกใช้นั้นเป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายหรือไม่ การเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมและดีที่สุดแล้วหรือไม่ นอกจากนี้ การประเมินหลักสูตรยังรวมถึงการประเมิน การบริหารหลักสูตร และการบริการของวิชาการของสถานศึกษาด้วย

จากความหมายของการประเมินโครงการที่กล่าวมาข้างต้นนั้น พอสรุปได้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การพิจารณาตรวจสอบประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และตรวจสอบประสิทธิภาพของโครงการว่ามีคุณค่าเหมาะสมหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจ ปรับปรุงและพัฒนาโครงการต่อไป

2. จุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการหรือการประเมินหลักสูตร

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2535 : 93) ได้กล่าวว่า วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการประเมินผลโครงการ คือ การหาแนวทางตัดสินใจ (Decision Making) และการประเมินผลโครงการไม่มีเป้าหมายเพื่อการค้นหาสะสมความรู้ของการวิจัยต่อไป แต่จะมุ่งไปสู่การค้นหาสิ่งที่โครงการดำเนินไปแล้ว สิ่งใดที่ควรจะทำต่อไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และศึกษาว่าระหว่างดำเนินโครงการนั้น มีปัญหาใดบ้างที่ควรปรับปรุงเพื่อบรรลุเป้าหมายของโครงการ

โชติ เพชรชื่น (2536 : 570) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรมีจุดประสงค์สำคัญ 3 ประการ คือ

1. เพื่อพิจารณาว่าโครงสร้างของหลักสูตร ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา สื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล มีความสอดคล้องระหว่างกันเพียงใด ตลอดจนพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการหลักสูตร
2. เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรว่า สมควรที่จะนำไปใช้ดำเนินการต่อไปหรือไม่มีข้อบกพร่อง ที่ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

3. เมื่อพิจารณาคุณภาพของผลผลิตของหลักสูตร ว่ามีคุณลักษณะหรือมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ในหลักสูตรหรือไม่ และยังพิจารณาถึงผลกระทบกับผลพลอยได้ที่เกิดขึ้นอีกด้วย

ราล์ฟ ดับบลิว ไทเลอร์ (Ralph W.Tyler.1950 : 104 - 105) ได้กล่าวว่า ในการประเมินมีจุดประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อตัดสินว่าเป้าหมายของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ ในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้น ประสบความสำเร็จหรือไม่ ส่วนใดที่ประสบความสำเร็จก็เก็บไว้ใช้ ส่วนใดที่ไม่ประสบความสำเร็จก็ทำการปรับปรุงแก้ไขหรือตัดทิ้ง

2. เพื่อประเมินความก้าวหน้าทางการศึกษา ในอันที่จะช่วยให้เข้าใจปัญหาและความต้องการทางการศึกษาได้ และเพื่อนำข้อมูลนั้นเป็นแนวทางในการที่จะปรับปรุงนโยบายทางการศึกษา ที่คนส่วนใหญ่เห็นด้วย

ลี เจ ครอนบาค (Lee J.Cronbach.1971 : 64) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินผลนั้น แยกออกได้ 3 ประการ คือ

1. เพื่อปรับปรุงรายวิชา (Course Improvement) เพื่อตัดสินว่าอุปกรณ์การเรียนการสอน และวิธีการสอนที่น่าพอใจ และมีส่วนใดที่ดำเนินการอยู่แล้วต้องแก้ไข

2. เพื่อตัดสินเกี่ยวกับตัวบุคคล (Decision about individual) เช่น ในการตัดสินใจในการวางแผน การคัดเลือก หรือการแยกกลุ่มหรือแจ้งให้อยู่ในโครงการทราบว่าส่วนใดที่เขาเด่น และส่วนใดที่เขาต้องปรับปรุงแก้ไข

3. เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีการในการบริหาร(Administrative regulation) เช่น เพื่อการตัดสินว่า ระบบการศึกษาของโรงเรียนดีหรือไม่เพียงใด และครูแต่ละคนของโรงเรียนมีประสิทธิภาพดีหรือไม่อย่างไร เป็นต้น

ไมเคิล สควิเวน (Michael Scriven.1967 : 39 - 83) ได้กล่าวว่า การประเมินผลมีจุดมุ่งหมายหลักอยู่ 2 ประการ คือ

1. Formative Evaluation (การประเมินความก้าวหน้าของโครงการ) ได้แก่ การประเมินผลในระหว่างที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น โดยการใช้ feed back ที่มีประโยชน์ต่อผู้ประเมินผลโครงการ

2. Summative Evaluation (การประเมินผลสรุป) ได้แก่ การประเมินผลเมื่อโครงการได้สิ้นสุดลงเรียบร้อยแล้ว เพื่อประโยชน์ในการศึกษาคุณค่าของโครงการ และเพื่อการพิจารณาลักษณะที่ดีของโครงการไปใช้ในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันต่อไป

3. รูปแบบการประเมิน

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้เสนอรูปแบบของการประเมินหลักสูตรเป็นประเภทใหญ่ ๆ แตกต่างกันไปหลายรูปแบบ ดังนี้

เวอร์เซน และแซนเดอร์ส (Worthen and Sanders. 1973 : 40 - 217) ได้จัดกลุ่มการประเมินออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ลี เจ ครอนบาค (Lee J. Cronbach) ไมเคิล สคริเวน (Michael Scriven) และ โรเบิร์ต อี สเตก (Robert E.Stake) แนวคิดของกลุ่มนี้ต้องการให้นักประเมินใช้บทบาทในการตัดสินใจ โดยครอนบาคเสนอแนวคิดก่อน แล้วสคริเวนก็ขยายแนวคิดของครอนบาค ส่วนของสเตกก็มีแนวคิดเน้นเรื่องการวัดอย่างมีแบบแผนเป็นสิ่งสำคัญ

กลุ่มที่ 2 แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Danial L. Stufflebeam) และมาร์วิน ซี อัลคิน (Marvin C. Alkin) ทั้งสองท่านนี้เน้นการประเมินที่เรียกว่า การตัดสินใจเพื่อการจัดการ (Decision Management Approaches)

กลุ่มที่ 3 ราล์ฟ ดับบลิว ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) โรเบิร์ต แอล แฮมมอนด์ (Robert L. Hammond) และมัลคอล์ม โพรวส์ (Malcolm Provus) เน้นการวางแผนเพื่อการตัดสินใจจุดประสงค์ (Decision objectives Plans)

ลิวอี้ (Lewy. 1977 : 10) ได้กล่าวรูปแบบของการประเมินหลักสูตรไว้ 3 ลักษณะ คือ

1. การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร ซึ่งได้แก่ การประเมินหลักสูตรของราล์ฟ ไทเลอร์
2. การประเมินคุณค่าของหลักสูตรเป็นเพื่อเป็นดูว่า หลักสูตรสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ที่กำหนดได้ดีเพียงใด และได้รับผลตอบแทนคุ้มค่าหรือไม่ การประเมินหลักสูตรที่จัดอยู่ในแนวนี้ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของสเตก และโพรวส์
3. การประเมินในลักษณะของการตัดสินใจ ซึ่งมีความเชื่อว่าหลักสูตรที่ดีควรจะส่งผลกระทบต่อการทำงานในอนาคต ดังนั้นการประเมินจึงเน้นการกระทำอย่างมีระบบ รูปแบบการประเมินแนวนี้ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ ฟาย เดลตา แคปปา (Phi Delta Kappa) หรือ ซิปปีโมเดล (CIPP Model)

อุทุมพร จามรมาน (2528 : 12 - 14) ได้เสนอรูปแบบการประเมินออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ 3 ประเภท ดังนี้

1. รูปแบบที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal - Attainment Model) เป็นรูปแบบที่เน้นจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์เป็นหลัก การประเมินจะให้คุณค่ามากหรือน้อยจะพิจารณาจากการบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้นำในการประเมินแบบนี้ ได้แก่ ไทเลอร์ (Tyler) และแฮมมอนด์ (Hammond)

2. รูปแบบที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) รูปแบบนี้ เป็นการประเมินเพื่อดูว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด โดยการเทียบกับเกณฑ์เป็นหลัก แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1. เกณฑ์ภายใน ได้แก่ กระบวนการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้วัตถุประสงค์บรรลุ เช่น การประเมินกระบวนการหรือวิธีการ

2.2. เกณฑ์ภายนอก ได้แก่ ผลของการที่วัตถุประสงค์บรรลุผล เช่น การประเมินผลผลิตของหลักสูตร

3. รูปแบบที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision Making Model) เป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นเพื่อมาช่วยในการตัดสินใจ ผู้นำในการประเมินแบบนี้ ได้แก่ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) อัลคิน (Alkin) และ โพรวัส (Provus)

จากการจัดกลุ่มรูปแบบการประเมินออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ จะเห็นว่ารูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ใช้กันอยู่ทั่วไปมี 8 รูปแบบ ได้แก่

1. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของครอนบาค
2. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริเวน
3. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตก
4. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของอัลคิน
5. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์
6. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์
7. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส
8. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม

ผู้ประเมินขอเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ของแต่ละรูปแบบตามลำดับ ดังนี้ (Worthen and Sanders. 1973 : 40 - 217)

1. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของครอนบาค

แนวคิดการประเมินของครอนบาค (Cronbach. 1971 : 64) มุ่งเน้นการประเมินเพื่อการตัดสินใจ ครอนบาคได้เสนอว่า การประเมินที่จะนำไปสู่การตัดสินใจนั้นมี 3 กรณี คือ

1.1 การปรับปรุงหลักสูตรรายวิชา เพื่อช่วยตัดสินใจว่าวัสดุอุปกรณ์การสอน และวิธีการสอนที่ใช้อยู่เป็นที่พอใจเพียงใด มีส่วนใดบ้างที่ควรปรับปรุง

1.2 การพิจารณาตัวบุคคล เพื่อช่วยการตัดสินใจว่าจะวางแผนการสอนอย่างไร จึงจะสอดคล้องกับความต้องการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

1.3 การจัดกระบวนการบริหาร เพื่อช่วยตัดสินใจว่าจะจัดระบบการบริหารอย่างไร
จึงจะเหมาะสม

วิธีการประเมินของครอนบาค ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรไว้ 4 วิธี
คือ

1. การศึกษากระบวนการ เป็นการศึกษาชั้นต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินการเรียน
การสอน เน้นการปฏิบัติงานของครู
2. การวัดความสามารถของผู้เรียน ซึ่งจะวัดความสามารถในหลายด้าน ไม่เฉพาะ
แต่ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเท่านั้น ขึ้นอยู่กับผู้ประเมินและใช้วิธีการหลายวิธีในการวัด แต่ต้อง
เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายที่จะวัด สิ่งสำคัญต้องมีความเชื่อมั่นได้
3. การวัดเจตคติ เขาเชื่อว่า เป็นความเชื่อของบุคคล ถ้าผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการ
เรียน ผู้เรียนจะสนใจในกิจกรรมการเรียน การวัดอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม ฯลฯ
4. การติดตามผล เป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาติดตามผลผู้สำเร็จตามหลักสูตร โดยมุ่งผล
หลักสูตร หรือรายวิชาในภาพรวม ไม่เน้นการเปรียบเทียบหลักสูตรซึ่งมีความเบี่ยงเบนได้ง่าย

ข้อจำกัด

1. เน้นการประเมินผลรวมมากกว่าผลย่อย
2. เกณฑ์การตัดสินใจเป็นเกณฑ์สัมพันธ์กับกลุ่ม
3. การประเมินกระบวนการ เน้นที่กระบวนการเรียนการสอนเท่านั้น ในขณะที่
องค์ประกอบอื่น ๆ ให้ความสำคัญน้อย

2. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริเวน

สคริเวน (Scriven. 1967 : 39 - 83) ได้นำแนวคิดของครอนบาคมาขยายให้กว้างออกไป
สคริเวนได้เน้นการประเมิน 4 ลักษณะ คือ

- 2.1 การประเมินย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินที่อยู่ในระหว่าง
ดำเนินโครงการ หรือดำเนินการหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน
- 2.2. การประเมินรวมหรือการประเมินรวบยอด (Summative Evaluation) เป็นการ
ประเมินสรุปของหลักสูตร จะดำเนินการเมื่อสิ้นสุดกระบวนการใช้หลักสูตรแล้ว ทั้งนี้เพื่อเป็นการตัด
สินคุณค่าของหลักสูตร ตลอดจนหาจุดเด่น หรือจุดบกพร่องของหลักสูตรที่ได้ดำเนินการไปแล้ว
เพื่อนำไปใช้กับหลักสูตรอื่น
- 2.3 การประเมินภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งต่างๆ
ภายในตัวของมันเอง เช่น การประเมินเนื้อหา จุดมุ่งหมาย กระบวนการให้คะแนน และเจตคติของ
ครู เป็นต้น

2.4 การประเมินผลสำเร็จ (Pay - off Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากสิ่งต่าง ๆ สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้ในการดำเนินการหลักสูตร เช่น การประเมินผลที่เกิดจากการสอนของครูที่มีต่อนักเรียน หรือผลที่เกิดกับครู หรือผลที่เกิดกับผู้ปกครอง เป็นต้น

ตามแนวคิดของสคริเวนเกี่ยวกับการประเมินใน 4 ลักษณะดังกล่าวนี้ เมื่อนำมาสัมพันธ์กัน จะได้ลักษณะของผลการประเมินเพื่อการตัดสินใจ 4 ประการ ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ลักษณะการประเมิน	การประเมินภายใน	การประเมินผลสำเร็จ
การประเมินย่อย	พิจารณาตัดสินความสมบูรณ์ของเนื้อหา เช่น โครงสร้าง ลำดับชั้นของเนื้อหา	พิจารณาผลที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการเพื่อแจ้งผลให้ผู้รับผิดชอบ
การประเมินรวม	พิจารณาตัดสินคุณค่าของวัสดุต่าง ๆ ขั้นสุดท้าย	พิจารณาตัดสินผลที่เกิดขึ้นครั้งสุดท้าย

ภาพประกอบ 1 แนวคิดในการประเมินของสคริเวน (โซติ เพชรชื่น 2536 : 46)

สคริเวน ได้เน้นความสำคัญของการประเมินจุดมุ่งหมายว่า ควรจะดำเนินการก่อนซึ่งถ้าจุดมุ่งหมายยังมีความไม่เหมาะสมจะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ในการพิจารณาปรับปรุงจุดมุ่งหมายอาจใช้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญก็ได้

ข้อจำกัด

1. สคริเวน มิได้เสนอแนะวิธีการประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรว่า จะทำอย่างไร เพียงแต่บรรยายแนวคิดรวบยอดในลักษณะกว้าง ๆ ซึ่งเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ

2. การอธิบายความคิดรวบยอดบางอย่างค่อนข้างคาบเกี่ยวกันอยู่ เช่น อธิบายเกี่ยวกับบทบาทของการประเมินว่าเป็นอย่างไร แล้วอธิบายเกี่ยวกับการประเมินย่อย การประเมินรวม การประเมินภายใน การประเมินผลสำเร็จ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วการประเมินทั้ง 4 ลักษณะดังกล่าวก็คือ บทบาทของการประเมินนั่นเอง

3. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ สdek

รูปแบบการประเมินของสdek (Stake. 1967 ; 523-540) เน้นการประเมินอย่างมีแบบแผน เน้นการประเมินทั้งด้านสิ่งที่มาก่อนหรือตัวป้อน ประเมินกระบวนการ และประเมินผลที่เกิดขึ้นหรือผลผลิต โดยใช้ฐานที่สำคัญ 2 ด้าน คือ การบรรยายและการตัดสิน และใช้การเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานและกับโปรแกรม หรือหลักสูตรอื่น ๆ

ด้านที่จะต้องประเมินนั้น สdek กล่าวว่าต้องประเมินทั้ง 3 ด้าน คือ

1. ตัวป้อนเข้า (Antecedent) เป็นการประเมินสิ่งที่มีอยู่ก่อนการเรียนการสอน หรือประเมินปัจจัยเบื้องต้น ซึ่งอาจจะมีผลสัมพันธ์กับผลผลิต ได้แก่ ด้านตัวผู้เรียน ด้านผู้สอน เนื้อหาสาระ วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

2. กระบวนการ (Transaction) เป็นการประเมินปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เขียนกับผู้อ่าน ผู้ปกครองกับผู้แนะแนว เป็นต้น ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการของการศึกษา เช่น กิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การทำการบ้าน การอภิปราย การรายงาน การวิจารณ์ ฯลฯ

3. ผลผลิต (Outcome) คือประเมินผลอันเกิดจากการสอนหรือกระบวนการ ได้แก่ ประเมินความสามารถ ผลสัมฤทธิ์ เจตคติ ข้อสนเทศ ผลกระทบต่อการเรียนการสอน ต่อผู้บริหาร ต่อผู้แนะแนว การเสื่อมคุณภาพของสื่อวัสดุอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เป็นต้น

การจัดรูปข้อมูลที่จะต้องประเมินทั้ง 3 ด้านนั้น จะจัดอยู่ในรูปของตารางบรรยาย (Descriptive Matrix) และตารางการตัดสิน (Judgment Matrix)

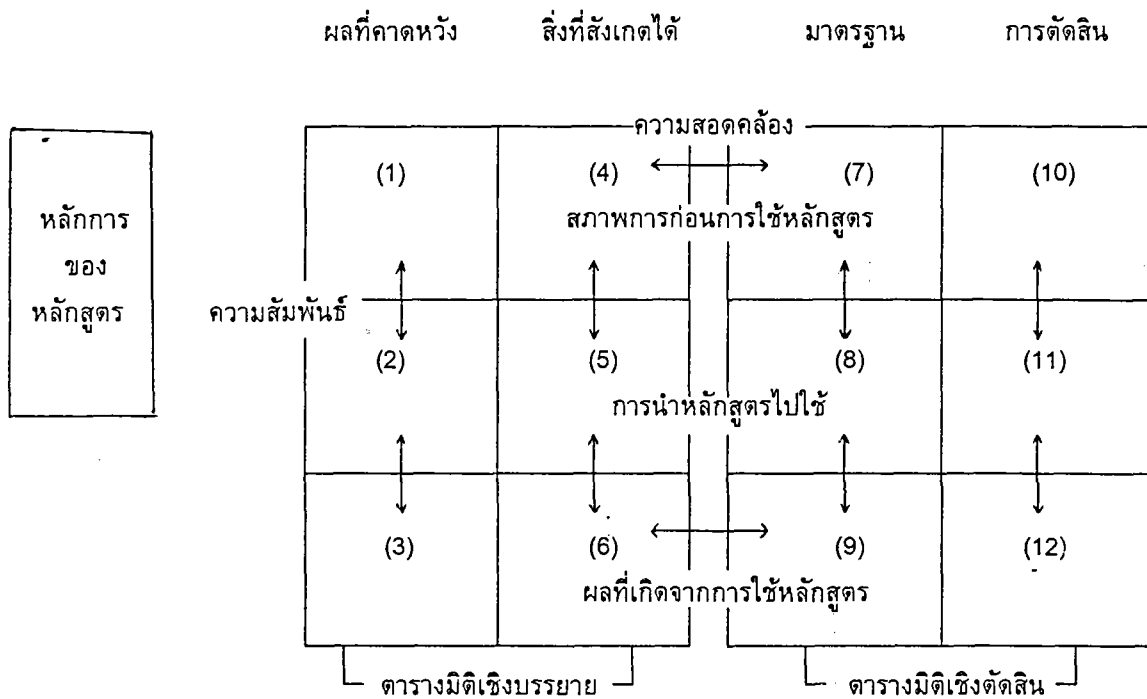
1. ตารางบรรยาย (Descriptive Matrix) จะบรรยายในรูปของความมุ่งหวัง ทั้งตัวป้อน กระบวนการและผลผลิต ผลที่สังเกตทั้งตัวป้อน กระบวนการและผลผลิต

2. ตารางการตัดสิน (Judgment Matrix) จะเป็นข้อมูลด้านเกณฑ์มาตรฐาน และการตัดสินในตัวป้อน กระบวนการและผลผลิต

ข้อจำกัด

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลตามโครงสร้างของสิ่งที่ประเมินยังไม่พอดี
2. ตารางการออกแบบ บางช่องความหมายคร่อมหรือซ้ำซ้อนกัน ส่วนบางช่องที่ความหมายแตกต่างกันนั้น ก็แตกต่างกันยังไม่ชัดเจน
3. ความขัดแย้งระหว่างบุคคลดำเนินการหลักสูตร เกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรอาจเกิดขึ้นได้

แนวความคิดของสเตกเขียนเป็นภาพประกอบ 2 ได้ดังนี้



ภาพประกอบ 2 รูปแบบการประเมินที่ยึดหลักเกณฑ์เป็นหลักของสเตก (Stake. 1967 :523-540)

4. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของอัลคิน

อัลคินได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจ โดยมีสิ่งที่ต้องประเมินอยู่ 5 อย่าง คือ

4.1 การประเมินระบบ (System Assessment) เป็นการประเมินข้อสนเทศ สำหรับรวบรวมข้อมูล เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับระบบ เป็นการพิจารณาขอบเขตและกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษา ให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ซึ่งอาจใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ หลาย ๆ วิธีการ เพื่อให้ได้ข้อมูลมา

4.2 การประเมินการวางแผนหลักสูตร (Program Planning) เป็นการรวบรวมข้อมูล เพื่อการตัดสินใจในการกำหนดวิธีการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุตามความต้องการ หรือเป้าหมายเป็นการประเมินก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

4.3 การประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ (Program Implementation) เป็นการประเมินเพื่อนำหลักสูตรไปใช้ว่า ได้ดำเนินการเป็นไปตามความคาดหวังไว้มากน้อยเพียงใด เป็นการประเมินข้อกำหนดปัจจัยเบื้องต้นของระบบว่า สอดคล้องกับปัจจัยเบื้องต้นที่เป็นจริงหรือไม่เพียงใด

4.4 การประเมินเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร (Program Improvement) เป็นการประเมินเพื่อเสนอผู้มีอำนาจตัดสินใจในการปรับปรุงหลักสูตร การประเมินต้องเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในส่วนที่เป็นความสำเร็จ และส่วนที่บกพร่อง เป็นปัญหาให้ได้ข้อมูลให้มากที่สุด ซึ่งอาจเป็นข้อมูล ที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรด้วยก็ได้

4.5 การประเมินเพื่อการรับรองหลักสูตร (Program Certification) เป็นการประเมินเพื่อเสนอผู้มีอำนาจตัดสินใจโดยประเมินหลักสูตรทั้งหมด เพื่อพิจารณาว่าหลักสูตรควรเลิกใช้ ควรปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือใช้ต่อไปได้อีก โดยต้องคำนึงถึงผู้ตัดสินใจว่าเป็นใคร เช่น ครู หรือผู้บริหาร ข้อมูลที่ได้จึงต้องมีความเที่ยงตรงหรือมีความเชื่อมั่น

แนวการประเมินของอัลคิน จะมีส่วนคล้ายกับของสตัฟเฟิลบีม โดยเฉพาะการประเมินการใช้หลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร ตรงกับการประเมินกระบวนการแบบซีพี (CIPP) ของสตัฟเฟิลบีม

ข้อจำกัด

1. คุณค่าจากการประเมินไม่ชัดเจน
2. การอธิบายกระบวนการตัดสินใจไม่ครบถ้วนสมบูรณ์
3. ค่าใช้จ่ายสูงและมีความซับซ้อนในการปฏิบัติ
4. ไม่สามารถประเมินกิจกรรมทั้งหมดได้อย่างชัดเจน

5. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์

แนวคิดของไทเลอร์ (Tyler. 1950:110-125) มุ่งเน้นการประเมินความสำเร็จตามความมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นสำคัญ ไทเลอร์ มีความเชื่อว่า ถ้าจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้มีความชัดเจน รัดกุม และจำเพาะเจาะจงแล้ว การประเมินจะดำเนินการไปได้เป็นอย่างดี

ไทเลอร์ได้เสนอแนวคิดวิธีการประเมินว่า ควรทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กระบวนการประเมินเริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายของการศึกษาว่า มีความชัดเจนเพียงใด และสามารถแสดงพฤติกรรมที่วัดได้ ทั้งนี้เนื่องจากแนวคิดของไทเลอร์มุ่งเน้นการวัดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นสำคัญ การวัดจึงเน้นให้ทราบว่า พฤติกรรมแต่ละอย่างที่กำหนดตามจุดมุ่งหมายบรรลุมากน้อยเพียงใด

2. วิเคราะห์สภาพการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงออกซึ่งพฤติกรรม ตามที่ระบุไว้ในความมุ่งหมาย การสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ มากระตุ้นการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสม สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมาย จำเป็นที่จะต้องสร้างสถานการณ์ ที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการ

3. สํารวจเครื่องมือที่มีอยู่ มาใช้ในการตรวจสอบพฤติกรรม เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน จะต้องสามารถใช้ตรวจสอบผู้เรียนว่า ผู้เรียนสามารถบรรลุพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายหรือไม่เพียงใด พฤติกรรมแต่ละอย่างจะต้องใช้การตรวจสอบด้วยวิธีการใดให้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน เช่น การใช้แบบทดสอบ หรืออาจใช้การสังเกตพัฒนาการการปรับตัวของเด็กเล็กก็ได้

4. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ ไทเลอร์ได้เสนอเกณฑ์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการประเมินว่า จะต้องมีความเป็นปรนัย (Objective) มีความเชื่อมั่น (Reliability) และมีความเที่ยงตรง (Validity) สูงพอสมควร

จากแนวคิดของไทเลอร์ จะสามารถนำมาประยุกต์ ในการประเมินหลักสูตรได้ดังนี้ คือ

1. ค้นหาจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของหลักสูตร ซึ่งไทเลอร์เน้นสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
2. นำจุดมุ่งหมายมาแยกเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. จัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ต่าง ๆ
4. ทำการทดสอบผู้เรียนก่อนทำการเรียนการสอน
5. เลือกวิธีสอนและอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์
6. เมื่อสอนจบทำการทดสอบเนื้อหา (อาจทำบางส่วนหรือทั้งหมด)
7. ประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตร โดยเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลังการ

ดำเนินการ

8. นำผลการเปรียบเทียบมาทดสอบความบกพร่อง เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไข
9. ต้องตระหนักเสมอว่าการประเมินเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน

ข้อจำกัด

1. ไม่คำนึงถึงองค์ประกอบอื่น นอกจากผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์
2. เนื่องจากเน้นการทดสอบวัดจุดประสงค์ เครื่องมือที่ใช้ต้องมีมาตรฐาน จึงเป็นปัญหาในกรณีที่ครูสร้างเครื่องมือว่าจะมีความเป็นมาตรฐานเพียงพอหรือไม่

6. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์

แฮมมอนด์ (Hammond. 1969 :1 - 17) เป็นผู้หนึ่งซึ่งได้เสนอแนวคิดการประเมินหลักสูตร มุ่งเน้นการประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยเสนอการประเมินในรูป 3 มิติ

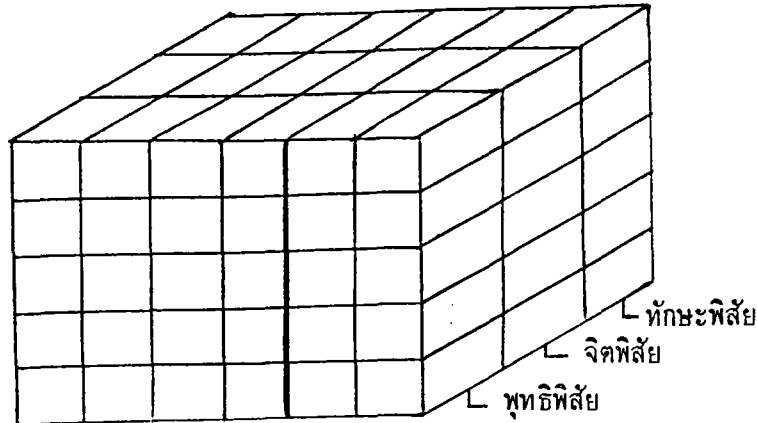
มิติที่ 1 ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดระบบชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีสอน วัสดุอุปกรณ์ และค่าใช้จ่าย

มิติที่ 2 ด้านสถาบัน ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร ครอบครัวยุติธรรม และชุมชน

มิติที่ 3 ด้านพฤติกรรม ได้แก่ ความรู้ ความจำ เจตคติ และทักษะ

มิติที่ 1 ด้านการสอน

การจัดการ
เนื้อหาวิชา
วิธีสอน
ความสะดวก
ค่าใช้จ่าย



ผู้เรียน
ครู
ผู้บริหาร
ผู้ช่วยฯ
ครอบครัว
ชุมชน

มิติที่ 3 ด้านพฤติกรรม

มิติที่ 2 ด้านสถาบัน

ภาพประกอบ 3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์

(บุญชม ศรีสะอาด. 2528 : 240 ; อ้างอิงมาจาก Hammond. 1969 : 1 - 17)

ภาพประกอบ 3 แสดงว่า มิติที่ 1 และมิติที่ 2 ให้ข้อมูลเชิงอธิบาย ส่วนมิติที่ 3 ให้ข้อมูลที่เป็นวัตถุประสงค์ว่า จะให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมใดบ้าง ทั้ง 3 มิติสัมพันธ์กัน เช่น ผู้ประเมินต้องการทราบว่า ถ้าใช้วิธีสอน (มิติที่ 1) แล้วจะทำให้นักเรียน (มิติที่ 2) เกิดทักษะตามที่ต้องการหรือไม่ (มิติที่ 3) ดังนั้นข้อมูลในมิติที่ 1 และมิติที่ 2 เป็นข้อมูลเชิงอธิบายเกี่ยวกับ ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและสภาพของสังคม ส่วนมิติที่ 3 เป็นความมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้นการประเมินหลักสูตรตามแนวของแฮมมอนด์ จึงต้องทำการประเมินทั้ง 3 มิติ

ขั้นตอนในการประเมินของแฮมมอนด์

1. ประเมินโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่ ในการประเมินนั้นควรทำการประเมินส่วนย่อยของโครงการ เช่น การประเมินระบบหลักสูตร จะประเมินเพียงรายวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตร
2. นิยามลักษณะต่าง ๆ ของตัวแปรในมิติด้านการสอนและมิติสถาบัน ยกเว้น ตัวแปรทางด้านค่าใช้จ่าย
3. กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

4. ประเมินพฤติกรรมที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ ผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นตัวกำหนดพิจารณาโครงการที่เป็นอยู่ เพื่อการพิจารณาว่าโครงการที่จะใช้ต่อไป

5. เพื่อการประเมินประสิทธิภาพของโครงการว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อหาข้อสรุปในสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

ในการประเมินตามแนวคิดของแฮมมอนด์ ผู้จะทำหน้าที่ประเมินที่ประเมินควรเป็นครู และผู้บริหาร ที่ได้รับการฝึกฝนอบรมในด้านการประเมินโครงการเป็นอย่างดี และแฮมมอนด์ ยังได้เสนอให้มีบุคคลในท้องถิ่นที่ได้รับการฝึกอบรมจากนักประเมินที่เชี่ยวชาญ มาร่วมในการประเมินด้วย

ข้อจำกัด

1. จากรูปแบบการประเมินแบบมิติใหญ่ 3 มิติ ถ้าแบ่งออกเป็นลูกบาศก์ย่อย ๆ จะได้ 90 ลูกบาศก์ ซึ่งนับว่าเป็นความพยายามที่จะประเมินตัวแปร ให้มีความชัดเจนและละเอียดที่สุด แต่ค่อนข้างจะเป็นการจำกัดกรอบในแต่ละลูกบาศก์ ซึ่งจะเหมาะสมกับการใช้ในระดับประถมและมัธยมศึกษามากกว่า ขณะเดียวกันการประเมินนับเป็นการซ้ำซ้อนและมีความยุ่งยากมาก ซึ่งทำให้ต้องเสียเวลามาก และยังเป็นภาระในการจัดข้อมูลให้พอเพียงในหลาย ๆ มิติ และหลาย ๆ ตัวแปร

2. การประเมินโดยมุ่งเอาบุคคลท้องถิ่นในฐานะผู้ร่วมประเมินเข้ามาเกี่ยวข้อง อาจประสบปัญหาเกี่ยวกับการจูงใจเป็นอย่างมาก

3. ในรูปแบบการประเมินนี้ไม่ได้มีการเสนอแนะไว้ว่า ในการตัดสินคุณค่าของตัวแปรต่าง ๆ นั้นจะอย่างไร จึงทำให้มองไม่เห็นแนวทางของการตัดสิน

7. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส

โพรวัส (Provus. 1979 : 242-283) ได้เสนอรูปแบบการประเมินเรียกว่า รูปแบบการประเมินความไม่สอดคล้องกัน (The Discrepancy Evaluation Model) โดยเสนอขั้นตอนในการประเมิน 5 ขั้นตอน คือ

1. การนิยามหลักสูตร (Program Definition) เป็นการบอกรายละเอียด หรือ พิจารณาคุณภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้แก่ วัตถุประสงค์ คุณลักษณะของครู และนักเรียน และกิจกรรมการเรียนการสอนอันรวมถึงวัสดุอุปกรณ์ด้วย โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตร (Program Standard) หรืออาจใช้มาตรฐานจากการจัดกลุ่มของจุดมุ่งหมายการศึกษา

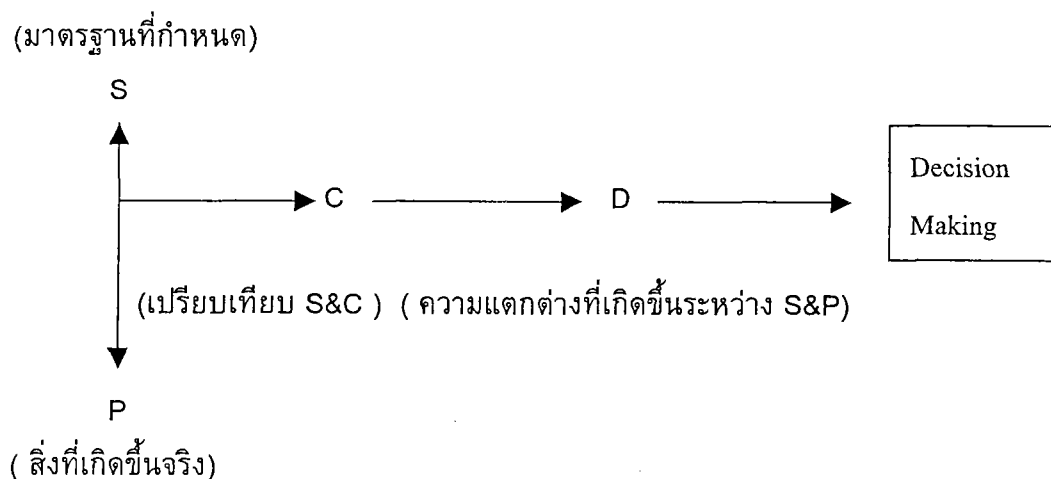
2. การประเมินการจัดตั้งหลักสูตร (Program Installation) เป็นการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินการว่า มีความเหมาะสมกับมาตรฐานที่ตั้งไว้เพียงใด ซึ่งจะทำให้ทราบความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ตั้งไว้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

3. การประเมินกระบวนการ (Program Process) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นบางส่วนจากการดำเนินการ ผลย่อย ๆ ที่เกิดขึ้นจะเป็นประโยชน์ในแง่ของการปรับปรุง การดำเนินการ ผู้ประเมินซึ่งมุ่งหาคำตอบในขั้นนี้ว่า หลักสูตรบรรลุวัตถุประสงค์ย่อย ๆ เพียงใด และจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขั้นสุดท้ายได้เพียงใด ภายใต้เงื่อนไขใด อาจกล่าวได้ว่าการประเมินกระบวนการนี้ คือความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการกับผลผลิตที่จะเกิดขึ้นตามที่ระบุไว้

4. การประเมินผลผลิตของหลักสูตร (Program Product) เป็นการประเมินผลขั้นสุดท้ายของหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อมุ่งหาคำตอบว่า หลักสูตรได้บรรลุวัตถุประสงค์ขั้นสุดท้ายหรือจุดมุ่งหมายปลายทางหรือไม่ เพียงใด

5. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลที่ได้รับ (Cost-Benefit Analysis) เป็นการวิเคราะห์ว่าหลักสูตรดังกล่าวได้ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุนมากน้อยเพียงใด ซึ่งการประเมินในขั้นนี้ อาจมีหรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเป็นไปได้ของผู้ประเมิน จะพิจารณาเห็นเป็นอย่างไร

รูปแบบการประเมินของโพรวิส มีการเปรียบเทียบข้อมูลในสิ่งที่เกิดขึ้นจริง หรือสิ่งที่ดำเนินการอยู่กับมาตรฐานที่กำหนดขึ้นมา โดยกระทำในทุกขั้นตอนของระบบหลักสูตร ถ้าบทพร่องขั้นตอนใดก็จะปรับปรุงแก้ไขในขั้นตอนนั้น ๆ ด้วยวิธีการแก้ปัญหา (Program Solving) ดังภาพประกอบ 4



ภาพประกอบ 4 รูปแบบการประเมินของโพรวิส
(สันต์ ธรรมบำรุง. 2527 : 153 - 154)

- S = Standard เป็นขั้นตอนของการดำเนินการประเมินหลักสูตร กล่าวคือ ผู้ประเมินจะต้องตั้งเกณฑ์มาตรฐานของสิ่งที่ต้องการวัดได้ก่อน
- P = performance หลังจากดำเนินการขั้นแรกเรียบร้อยแล้ว ผู้ประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลในสิ่งที่ต้องการวัดมาให้เพียงพอ และข้อมูลเหล่านั้น ควรเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นพฤติกรรมที่ชัดเจน

- C = Compare เมื่อตั้งมาตรฐานและรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ก็นำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้
- D = Discrepancy จากการเปรียบเทียบข้อมูลกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ผู้ประเมินจะพบว่า มีช่องว่างอะไรที่เกิดขึ้นกับผลที่คาดหวังเมื่อพิจารณาในขั้น D แล้ว พบว่าใช้ได้ก็ดำเนินการต่อไป แต่ถ้ามีข้อบกพร่องผู้ประเมินต้องหาคำตอบว่าทำไมจึงบกพร่อง
- Decision Making ผู้ประเมินจะส่งผลประเมินไปให้ผู้ที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง

ข้อจำกัด

แนวคิดการประเมินของโพรวิสัน นั้น ต้องใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ตลอดเวลา และมีการตรวจสอบความสอดคล้องของมาตรฐาน การประเมินของโพรวิสันมีข้อจำกัดบางประการ โดยเฉพาะการประเมินหลักสูตรหนึ่ง ๆ นั้น คงต้องใช้เวลาในการดำเนินการอย่างมาก จึงจะสำเร็จลงได้และอาจต้องใช้เงินทุนมากด้วย ความสามารถอีกประการหนึ่งที่ต้องมีคือ การสร้างหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานมาใช้ในการเปรียบเทียบ ซึ่งจะต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญอย่างมากจึงจะสร้างได้และเสียเวลามากด้วย

8. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1968 : 128) ได้เสนอรูปแบบเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรหรือโครงการซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไป ชื่อ ชิปปี้โมเดล (CIPP Model) คำว่า ชิปปี้ มาจากอักษรย่อของคำ 4 คำ คือ

- C = Context คือ บริบท
- I = Input คือ ปัจจัยเบื้องต้น
- P = Process คือ กระบวนการ
- P = Product คือ ผลผลิต

รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม เป็นรูปแบบที่เน้นเกี่ยวกับการตัดสินใจทางด้านการศึกษา โดยสตัฟเฟิลบีมได้อธิบาย เกี่ยวกับแนวทางของการตัดสินใจไว้ 4 แนวทาง คือ

1. การตัดสินใจเพื่อนำไปสู่แนวทางการเปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง หรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมดทั้งสิ้น (Metamorphosis)
2. การตัดสินใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่าง แต่ยังคงรักษา หรือคงสภาพการเดิมไว้ (Homeostasis)
3. การตัดสินใจเพื่อปรับปรุงและพัฒนา (Incremental)
4. การตัดสินใจนำสิ่งใหม่เข้ามาในระบบ โดยใช้วิธีการทดลองและสืบค้นหาอย่างมีระบบ (Neomobilistic)

จากแนวทางของการตัดสินใจทั้ง 4 แนวทางดังกล่าวนี้ สดฟเฟิลบีมได้กำหนดรูปแบบการประเมินและการตัดสินใจเป็น 4 อย่าง ดังภาพประกอบ 5

	คาดหวัง	เกิดขึ้นจริง
เป้าหมาย	การตัดสินใจการวางแผนหรือตั้งความมุ่งหมาย (ประเมินบริบท)	การตัดสินใจในผลสำเร็จ (ประเมินผลสำเร็จ)
วิธีการ	การตัดสินใจในการออกแบบดำเนินการหรือโครงสร้าง (ประเมินปัจจัยเบื้องต้น)	การตัดสินใจในการใช้วิธีดำเนินการ (ประเมินกระบวนการ)

ภาพประกอบ 5 ความสัมพันธ์ของการประเมินและการตัดสินใจของสดฟเฟิลบีม
(โชติ เพชรชื่น. 2529 : 63)

1. การตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่กำหนดไว้ว่าจะดำเนินการและตัดสินใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายซึ่งเป็นผลที่คาดหวังไว้ กระทำโดยการประเมินบริบท (Context Evaluation)
2. การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง เพื่อกำหนดวิธีการที่เหมาะสมการวางรูปแบบการดำเนินการตามทรัพยากรที่มีอยู่ การพิจารณาแหล่งทรัพยากรกระทำโดยการประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)
3. การตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติ เพื่อใช้ประโยชน์ในการควบคุม ปรับปรุงวิธีการซึ่งเป็นวิธีการที่เกิดขึ้นจริง ๆ กระทำโดยการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)
4. การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดการใช้หลักสูตร มีวัตถุประสงค์เพื่อจะทำการปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาตรวจสอบความสำเร็จ หรือปรับให้สอดคล้องกับหลักสูตรอื่นล้มเลิกซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจริง กระทำโดยการประเมินผลผลิต (product Evaluation)

ในส่วนของรูปแบบการประเมินในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) คือ การประเมินสภาพแวดล้อมและความต้องการที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน การวางนโยบาย เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการนั้น ๆ
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) การประเมินปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยที่ทำให้เกิดวิธีการที่จะนำมาใช้ปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจว่าระบบโครงสร้างต่าง ๆ ของหลักสูตร รวมทั้งวิธีการและการบริหารของ

หลักสูตรว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หรือควรใช้วิธีการใดที่เหมาะสมกว่า

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) คือ การประเมินการด้านกระบวนการของหลักสูตรในด้านการจัดการเรียนการสอน และเนื้อหาวิชา ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจดำเนินการปฏิบัติตามวิธีการที่ได้กำหนดไว้

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) คือ การประเมินผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ในวิธีการและแนวทางดำเนินการสอนตามที่ได้ตัดสินใจแล้ว เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงข้อบกพร่องของการวางแผน การบริหารหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อดูว่า มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง และเมื่อดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแล้ว ต้องทำการประเมินในกระบวนการเดิมเช่นนี้อีก เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ข้อดี

1. ทำให้มีหน่วยบริการข้อมูลแก่ผู้บริหาร และผู้ทำการตัดสินใจ
2. มีความจำเป็นในการส่งผลย้อนกลับ
3. การประเมินมีทุกขั้นตอนของหลักสูตร
4. ทราบผลการประเมินหลักสูตรโดยส่วนรวม

ข้อเสีย

1. เน้นคุณค่าของสิ่งที่เกี่ยวข้องน้อยไป
2. ถ้าใช้วิธีการประเมินตามรูปแบบนี้ตลอด ค่าใช้จ่ายจะสูงและมีความซับซ้อน ในการปฏิบัติมาก

จะเห็นว่าจากรูปแบบการประเมินทั้งหมดที่กล่าวมานั้น ไม่มีรูปแบบใดที่ไม่มีข้อจำกัด เพราะฉะนั้นในการประเมินครั้งนี้ ผู้ประเมินจึงเลือกใช้รูปแบบการประเมินทั่ว ๆ ไป ใช้ในการประเมิน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

บุญทวี อรุณมาศ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการอบรมผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติของศูนย์ฝึกอบรมประจำเขตการศึกษา 1 ในการศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการอบรมผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติของศูนย์ฝึกอบรม ประจำเขตการศึกษา 1 โดยใช้รูปแบบการประเมินของชิปปี้ และใช้เทคนิคเดลฟาย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 39 คน วิทยากร จำนวน 20 คน วิทยากรพี่เลี้ยง จำนวน 4 คน เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมจำนวน 8 คน ผู้ผ่านการอบรมจำนวน 110 คน ผู้ช่วยศึกษาธิการเขต และนักวิชาการศึกษาเขตการศึกษา 1 - 2 จำนวน 18 คน

ผลการศึกษาปรากฏว่า ปัจจัยเบื้องต้นในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมในระดับมากควรมีการปรับปรุงการเลือกโรงเรียนเพื่อศึกษาดูงาน กิจกรรมการส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย ส่วนผลผลิตผู้อบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการอบรม และมีพฤติกรรมระหว่างการอบรมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ

อาภากร บุญสม (2536 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ผลการศึกษาพบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้าง และเนื้อหา มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับมาก สำหรับอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียนและสถานที่เรียน อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ต่างมีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง ส่วนการเรียนการสอน ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นว่า ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของเทคโนโลยี และสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ทันสมัยและเพียงพอ

ธารี วารีสัต (2537 : 217-218) ได้ทำการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทเกษตรกรรม พ.ศ. 2521 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินของชิปปี้ สรุปได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน ตอบสนองต่อความต้องการของสถานศึกษา สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดขึ้นจริงได้ และมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน อยู่ในระดับปานกลางถึงดีมาก ควรปรับปรุงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถด้านทักษะการปฏิบัติงานวิชาชีพเกษตร

2. โครงสร้างของหลักสูตร พบว่าจำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มวิชา และหมวดวิชาของหลักสูตร รายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชาของหลักสูตร สัดส่วนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติของรายวิชา และจำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชาในหลักสูตร และความสอดคล้องของรายวิชากับวัตถุประสงค์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตภาคปฏิบัติงานเกษตรให้มากขึ้น

3. เนื้อหาวิชา พบว่ามีความถูกต้องทันสมัย มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ มีความต่อเนื่องกับเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ปวส. เกษตรกรรม อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก มีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่เรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ประเมินปัจจัยเบื้องต้น

ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร พบว่าสื่อและวัสดุ อาคารสถานที่ บุคลากร และงบประมาณ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ควรปรับปรุงอุปกรณ์ งานฟาร์ม หนังสือเอกสาร ตำราค้นคว้าในห้องสมุด ห้องส้วม ห้องน้ำ โรงอาหาร สนามกีฬา สภาพห้องเรียน อาคารสามัญสัมพันธ์ และสัดส่วนงานฟาร์มให้เพียงพอและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ประเมินกระบวนการ

1. กิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าครู-อาจารย์ มีความเหมาะสมในด้านคุณลักษณะส่วนตัว การจัดเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้ภาษาและเสียง การจูงใจ และเสริมแรงต่อผู้เรียน

2. การบริหารหลักสูตร พบว่าการส่งเสริมความรู้ในเรื่องของหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร การบริหารงานกิจกรรมการเรียนการสอน และการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนของผู้บริหาร มีความเหมาะสม

3. การวัดและการประเมินผลการเรียน พบว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเนื้อหาวิชา มีการนำผลการวัดและประเมินการเรียนไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

ประเมินผลผลิต

การประเมินคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่าผู้สำเร็จการศึกษามีเจตคติต่อการเกษตร อยู่ในระดับมาก มีความอดทน ขยัน หมั่นเพียร มีวินัยและเคารพกฎหมาย มีความเป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในศาสนาและหลักธรรม มีลักษณะเป็นผู้นำ มีความศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ชิปไตย มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์และแข็งแรง มีความรู้ความสามารถในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ อยู่ในระดับมาก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

คอนเนลล์และคนอื่น ๆ (Connell and Others. 1986) ได้ประเมินโครงการสุศึกษาในโรงเรียน การประเมินครั้งนี้มีเป้าหมายที่จะให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่ผู้ที่มีหน้าที่ตัดสินใจทั้งในระดับรัฐบาล ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและตัวนักเรียนเอง มีวัตถุประสงค์ของการประเมิน ดังนี้

1. โรงเรียนที่มีโครงการนี้มีจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ในการกระตุ้นให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมทางสุขภาพที่ถูกต้อง
2. โครงการนี้นำไปใช้ในโรงเรียนได้มากน้อยเพียงใด และปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลในทางบวก ต่อนักเรียน
3. ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง ต่อประโยชน์และผลที่เกิดขึ้น จากการที่โรงเรียนได้เข้าร่วมในโครงการนี้
4. ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมโครงการและผลที่ได้รับ เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายแล้วเป็นอย่างไร กลุ่มตัวอย่างประชากรในการประเมินเป็นโรงเรียนที่จัดดำเนินการโครงการสุศึกษาใน 4 โครงการ ซึ่งถูกคัดเลือกมาเพื่อประเมินมี
 1. กลุ่มตัวอย่างสำหรับโครงการ SHCP
 2. กลุ่มตัวอย่างสำหรับโครงการ HECG

เนเกล (Nagel. 1986 : 140) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรดุขฎิบัณฑิตสาขาบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยแอครอน โดยบัณฑิตที่จบการศึกษาโดยส่งแบบสอบถามไปยังดุขฎิบัณฑิต จำนวน 129 คน ผลการศึกษาพบว่า ดุขฎิบัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อประสบการณ์ที่ได้รับจากหลักสูตร และได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ ตลอดจนมีแผนงานในการติดตามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

มาร์กอต (Margot : 1992 :1372-A) ได้ประเมินหลักสูตรระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ของสถาบันอุดมศึกษาในรัฐโอไฮโอ เพื่อสำรวจความรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์ ที่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรต้องการเปรียบเทียบกับความต้องการของธุรกิจ โดยใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ สาขาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารจากสถาบันอุดมศึกษาจากรัฐโอไฮโอ เกี่ยวกับเนื้อหาสาระรายวิชาของหลักสูตร ที่ใช้และศึกษาความคิดเห็นของผู้จัดการฝ่ายระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารของบริษัทชั้นนำในรัฐโอไฮโอ จำนวน 500 บริษัท เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร ที่ผู้สำเร็จการศึกษาต้องใช้ในการจัดการธุรกิจ ผลการวิจัย พบว่าสถาบันศึกษาและธุรกิจ มีความคิดเห็นตรงกันที่ต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีทักษะ ความชำนาญเกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์

ขนาดใหญ่ (Mainframe Computer) แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความชำนาญในเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดกลางและขนาดเล็ก ความเชี่ยวชาญด้านการประยุกต์ใช้ซอฟต์แวร์ มีความสำคัญมากกว่าความต้องการทางธุรกิจ

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินโครงการและการประเมินหลักสูตร สรุปได้ว่าผลการศึกษา มีลักษณะทั้งที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน ส่วนที่คล้ายคลึงกันคือ ผลผลิตสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่วนที่แตกต่างกันคือ บริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการเรียนการสอน ซึ่งพบว่ามีทั้งส่วนดีและส่วนบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ลักษณะที่เกิดขึ้นดังกล่าวนี้ เป็นปัญหาอันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อม ลักษณะของหลักสูตรแต่ละสาขาวิชา และจุดประสงค์การประเมินของผู้วิจัยแต่ละคน สำหรับการประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ – ญี่ปุ่น ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยครั้งนี้ เนื่องจากพิจารณาเห็นว่ารูปแบบการประเมินแต่ละรูปแบบ มีข้อจำกัดทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นในการประเมินครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงไม่ได้ยึดแบบใดรูปแบบหนึ่งโดยเฉพาะ แต่จะประเมินใน 3 ด้าน คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต เพื่อผลของการประเมินครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สามารถนำไปพัฒนาปรับปรุงในส่วนที่บกพร่องให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การประเมินโครงการทดลองเรียนโปรแกรมการเรียนภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น ที่เปิดสอนโดยโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ผู้ประเมินดำเนินการ ตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ประชากรเป้าหมาย
2. แนวทางในการวางแผนการประเมิน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรเป้าหมาย

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังเรียนและที่เรียนมาแล้ว ที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2541 จำนวน 18 คน เก็บข้อมูลได้ 16 คน คิดเป็นร้อยละ 80.88 อาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 7 คน เก็บข้อมูลได้ 7 คน คิดเป็นร้อยละร้อย นักเรียน 34 คน เก็บข้อมูลได้ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 91.18 รวมทั้งสิ้น 54 คน

แนวทางในการวางแผนการประเมิน

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ยึดรูปแบบการประเมินโดยทั่วไป ผู้ประเมินได้กำหนดแนวทางในการประเมิน แต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ปัจจัยนำเข้าที่ใช้ในการดำเนินการโครงการครั้งนี้ ประเมินใน 4 ลักษณะ คือ

- 1.1.ความเหมาะสมของคุณลักษณะของอาจารย์
- 1.2.ความเหมาะสมของคุณลักษณะของของนักเรียน
- 1.3.ความเหมาะสมของอาคารสถานที่
- 1.4.ความเหมาะสมของสื่อและอุปกรณ์การเรียน

2. ด้านกระบวนการ (Process)

ด้านกระบวนการในการดำเนินโครงการครั้งนี้ ประเมิน 2 ลักษณะ คือ

2.1. ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2. ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผล ซึ่งประเมินใน 4 ลักษณะ คือ

2.2.1 การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน

2.2.2 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่สอนกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.2.3 ความชัดเจนในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.2.4 การนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน

3. ด้านผลผลิต (Product) ประเมินได้จากการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น โดยใช้เกรดเฉลี่ยปีการศึกษา 2541 และพิจารณาจากเจตคติของนักเรียนที่มีต่อภาษาญี่ปุ่น

การกำหนดแนวทางในการวางแผนการประเมิน

ในการกำหนดแบบแผนการประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น ที่เปิดสอนโดยโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการประเมินดังนี้

แนวทางการประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น ที่เปิดสอนโดยโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

เป้าหมาย	วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
เพื่อประเมินโครงการทั้ง 3 ด้าน	เพื่อประเมินด้าน 1. ปัจจัยนำเข้า	- คุณลักษณะของอาจารย์ - คุณลักษณะของนักเรียน - อาคารสถานที่ - สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้	- นักเรียน - อาจารย์ผู้สอน - อาจารย์ผู้สอนและนักเรียน - อาจารย์ผู้เกี่ยวข้องและนักเรียน	- แบบสอบถาม - แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ	พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสม (ดังแสดงหน้า 41)

แนวทางการประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น ที่เปิดสอนโดยโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

เป้าหมาย	วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
	2.กระบวนการ	- กิจกรรมการเรียนการสอน	อาจารย์ผู้เกี่ยวข้องและนักเรียน	แบบสอบถาม	พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสม (ดังแสดงหน้า 41)
		- การวัดและประเมินผล	อาจารย์ผู้เกี่ยวข้องและนักเรียน	แบบสอบถาม	
	3.ผลผลิตของโครงการ	- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น	นักเรียน	แบบสรุปผลการเรียน	เกณฑ์ในการพิจารณายึดจากเกณฑ์ประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการดังนี้ 1.00-1.50 ผลการเรียนต่ำ 1.51-2.50 ผลการเรียนพอใช้ 2.51-3.50 ผลการเรียนดี 3.51-4.00 ผลการเรียนดีมาก
		- เจตคติของนักเรียนต่อภาษาญี่ปุ่น	นักเรียน	-แบบวัดเจตคติ	พิจารณาจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็น (ดังแสดงหน้า 42)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับนักเรียน แบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับอาจารย์ผู้สอน แบบสอบถามฉบับที่ 3 สำหรับอาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง แบบสอบถามฉบับที่ 4 เป็นแบบวัดเจตคติสำหรับนักเรียน

วิธีการสร้างแบบสอบถามฉบับที่ 1, 2 และ 3

ผู้ประเมินได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อ ประเมินประสิทธิภาพของโครงการในด้าน ปัจจัยนำเข้ากระบวนการ และผลผลิต โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร ตำรา รูปแบบการประเมิน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ เพื่อเป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม

2.สร้างเกณฑ์การประเมินโครงการในด้านต่าง ๆ แล้วนำเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยพิจารณา เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง จากนั้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมินกับด้านต่าง ๆ และนำมาปรับปรุงใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.ศึกษานิยาม ทฤษฎีและศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบ และพัฒนาแบบสอบถามที่สร้างขึ้น

4.สร้างแบบสอบถาม ให้ข้อคำถามครอบคลุมประเด็นการประเมินโครงการทั้ง 2 ด้าน คือ

4.1 ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ คุณลักษณะของอาจารย์ คุณลักษณะของนักเรียน อาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์

4.2 ด้านกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น มาหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านตรวจพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามที่กำหนดเพื่อนำมาปรับปรุงข้อความให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยเลือกเอาข้อที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

6. หลังจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว ผู้วิจัยทำการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับอาจารย์และนักเรียนของโรงเรียนศรีอยุธยา โดยทดลองกับอาจารย์ จำนวน 15 ท่าน และนักเรียน จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกและหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าความสอดคล้องภายใน โดยใช้สูตร α -Coefficient ตามสูตรของครอนบาค (Cronbach : 1971 : 161) ซึ่งแบบสอบถามสำหรับนักเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.984 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนได้ค่าความเชื่อมั่น 0.853 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องได้ค่าความเชื่อมั่น 0.765

ลักษณะของแบบสอบถาม

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ประเมินได้สร้างแบบสอบถาม จำนวน 4 ฉบับ เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แต่ละฉบับมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียน แบ่งเป็น 2 ตอน คือจะถามในประเด็นการประเมินต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สร้างตามแนวของลิเคอร์ท (Likert) จะถามครอบคลุมประเด็นการประเมินต่อไปนี้

1 คุณลักษณะของอาจารย์ ประเมินในประเด็น

1.1.ความยุติธรรม แบบสอบถาม ข้อ 1 – 6

1.2.ความรับผิดชอบ แบบสอบถาม ข้อ 7 - 12

1.3.ความขยันหมั่นเพียร แบบสอบถาม ข้อ 13 – 16

1.4.ประสิทธิภาพในการสอน แบบสอบถาม ข้อ 17 – 25

1.5.ความสุภาพเรียบร้อย แบบสอบถาม ข้อ 26 – 29

2 อาคารสถานที่ แบบสอบถาม ข้อ 30 – 36

3 สื่อและอุปกรณ์การเรียน แบบสอบถาม ข้อ 37 – 44

4 กิจกรรมการเรียนการสอน แบบสอบถาม ข้อ 45 – 54

5 การวัดและประเมินผล ประเมิน 4 ประเด็น

5.1. การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมิน แบบสอบถาม ข้อ 55 - 57

5.2. ความสอดคล้องเหมาะสมในเนื้อหาที่สอนกับการสอบเก็บคะแนนเพื่อทำการวัดผลประเมินผล แบบสอบถามสำหรับนักเรียน ข้อ 58 -61

5.3. ความชัดเจนในการกำหนดเวลาสอบและเกณฑ์การวัดผลประเมินผล การเรียน แบบสอบถาม ข้อ 62 – 65

5.4.การนำผลจากการวัดและประเมินผลการเรียนมาใช้ประกอบและปรับปรุงการเรียนการสอน แบบสอบถาม ข้อ 66 – 71

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open- Ended Questionnaires)

2. แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ จะถามในประเด็นการประเมินต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สร้างตามแนวของ ลิเคอร์ท (Likert) จะถามครอบคลุมประเด็นการประเมินต่อไปนี้

1. คุณลักษณะของนักเรียน ประเมินในประเด็น
 - 1.1.ความรับผิดชอบ แบบสอบถามข้อ 1 – 7
 - 1.2.ความมีวินัย แบบสอบถามข้อ 8 – 15
 - 1.3.ความซื่อสัตย์ แบบสอบถามข้อ 16 - 21
2. อาคารสถานที่ แบบสอบถามข้อ 22 - 28

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป เป็นแบบสอบถามแบบ ปลายเปิด (Open- Ended Questionnaires)

3.แบบสอบถามฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 2 ตอน ถามในประเด็นการประเมินต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สร้างตามแนวของ ลิเคอร์ท (Likert) ข้อคำถามเหมือนฉบับที่ 1 จะถามครอบคลุมประเด็นการประเมินต่อไปนี้

1. สื่อและอุปกรณ์การเรียน แบบสอบถามข้อ 1 - 8
2. กิจกรรมการเรียนการสอน แบบสอบถามข้อ 9 – 18
3. การวัดและการประเมินผล ประเมินในประเด็นต่อไปนี้
 - 3.1 การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมิน แบบสอบถามข้อ 19 - 22
 - 3.2.ความสอดคล้องเหมาะสมในเนื้อหาที่สอนกับการสอบเก็บคะแนนเพื่อทำการวัดผล ประเมินผล แบบสอบถามข้อ 23 – 26
 - 3.3.ความชัดเจนในการกำหนดเวลาสอบและเกณฑ์การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ แบบสอบถามข้อ 27
 - 3.4.การนำผลจากการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ไปประกอบและปรับปรุงการเรียน การสอน แบบสอบถามข้อ 28 – 29

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป เป็นแบบสอบถามแบบ ปลายเปิด (Open- Ended Questionnaires)

4.ฉบับที่ 4 แบบวัดเจตคติ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยสร้างตามแนวของลิเคอร์ท (Likert) โดยพัฒนาจากแบบวัดเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของ วรารัตน์ เขียวธัญกิจ(2535: ภาคผนวก) มีลำดับขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดเจตคติ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดเจตคติ
2. สร้างแบบสอบถามให้ข้อคำถาม ครอบคลุมทุกประเด็นที่เกี่ยวกับเจตคติต่อภาษาญี่ปุ่น
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของข้อความแต่ละข้อ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงพิณิจ (Face Validity)
4. นำข้อคำถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนโรงเรียนศรีอยุธยา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
5. คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกที่ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้ค่า t อยู่ระหว่าง 2.046 ถึง 9.304 นำมารวบรวมเพื่อ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติทั้งฉบับ โดยใช้วิธีค่าความสอดคล้องภายใน ใช้สูตร α - Coefficient ตามสูตรของครอนบาค (Cronbach : 1971 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.942

การให้ค่าระดับคะแนนของแบบสอบถาม

การกำหนดค่าลำดับความสำคัญของตัวเลือก ผู้ประเมินได้กำหนดค่าลำดับความสำคัญ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ประเมินในแต่ละข้อคำถาม โดยกำหนดค่าลำดับความสำคัญตามเกณฑ์ดังนี้

- | | | |
|------------|-----------|--|
| ระดับคะแนน | 5 หมายถึง | เห็นด้วยมากที่สุดหรือเหมาะสมมากที่สุดหรือปฏิบัติมากที่สุด |
| | 4 หมายถึง | เห็นด้วยมากหรือเหมาะสมมากหรือปฏิบัติมาก |
| | 3 หมายถึง | เห็นด้วยปานกลางหรือเหมาะสมปานกลางหรือปฏิบัติปานกลาง |
| | 2 หมายถึง | เห็นด้วยน้อยหรือเหมาะสมน้อยหรือปฏิบัติน้อย |
| | 1 หมายถึง | เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือเหมาะสมน้อยที่สุดหรือปฏิบัติน้อยที่สุด |

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของค่าความคิดเห็นของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยใช้คุณสมบัติของความต่อเนื่องของคะแนน เป็นแนวทางเทียบผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด . 2539 : 68 - 71) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุดหรือเหมาะสมมากที่สุด หรือปฏิบัติจริงมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง เห็นด้วยมากหรือเหมาะสมมากหรือปฏิบัติจริงมาก
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง เห็นด้วยปานกลางหรือเหมาะสมปานกลาง หรือปฏิบัติจริงปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อยหรือเหมาะสมน้อยหรือปฏิบัติจริงน้อย
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือเหมาะสมน้อยที่สุด หรือปฏิบัติจริงน้อยที่สุด

การให้ค่าระดับคะแนนของแบบวัดเจตคติ

ข้อความทางบวก

- | | | |
|---|---------|----------------------|
| 5 | หมายถึง | เห็นด้วยอย่างยิ่ง |
| 4 | หมายถึง | เห็นด้วย |
| 3 | หมายถึง | ไม่แน่ใจ |
| 2 | หมายถึง | ไม่เห็นด้วย |
| 1 | หมายถึง | ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง |

ข้อความทางลบ

- | | | |
|---|---------|----------------------|
| 5 | หมายถึง | ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง |
| 4 | หมายถึง | ไม่เห็นด้วย |
| 3 | หมายถึง | ไม่แน่ใจ |
| 2 | หมายถึง | เห็นด้วย |
| 1 | หมายถึง | เห็นด้วยอย่างยิ่ง |

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนนของแบบวัดเจตคติ

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนนของแบบวัดเจตคติ โดยดัดแปลงจากหลักเกณฑ์การประเมินของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 10) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มีเจตคติที่ดี
	2.34 – 3.66	หมายถึง	มีเจตคติปานกลาง
	1.00 – 2.33	หมายถึง	มีเจตคติที่ไม่ดี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เก็บข้อมูลจาก อาจารย์ผู้สอน นักเรียน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งขั้นตอนต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามให้อาจารย์ผู้สอนเพื่อให้อาจารย์ผู้สอนตอบแบบสอบถาม โดยให้เวลาในการตอบ 1 สัปดาห์ และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
2. สำหรับนักเรียนผู้วิจัยได้นัดวัน เวลา เพื่อตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนที่เมื่อตอบเสร็จ
3. ในกรณีที่ผู้ตอบไม่ส่งแบบสอบถามคืนในเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจะติดตามแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ในสัปดาห์ต่อไป
4. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดกระทำทางสถิติต่อไป
5. สำหรับผลผลิตที่พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะรวบรวมข้อมูลจาก ต.2ก. ซึ่งเป็นหลักฐานที่อาจารย์ประจำชั้นสรุปผลการเรียนของนักเรียนแต่ละวิชา ของนักเรียนทั้งห้อง มาเก็บไว้เป็นหลักฐานทางวิชาการ ที่ฝ่ายทะเบียนวัดผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด เมื่อผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามได้เรียบร้อยแล้ว ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้
 - 1.1 ตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของข้อมูลที่รับคืน
 - 1.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายปิด โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สำหรับแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยนำมาจัดกลุ่มของคำตอบ และวิเคราะห์ความถี่ จากนั้นนำเสนอข้อมูลเชิงบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐานสำหรับวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1.1. ค่าความถี่สำหรับวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด

1.2. ค่าเฉลี่ย เพื่อหาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามแต่ละข้อ สำหรับประเมินความคิดเห็นของประชากรเป้าหมาย โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . 2536 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3. ความเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อดูความเบี่ยงเบนของคะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . 2536 : 64)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถามและแบบวัดเจตคติ

2.1 ค่าความเที่ยงตรง เพื่อดูความสอดคล้องของข้อความตามที่นิยามไว้ โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . 2539 : 247)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อความ (ค่าระหว่าง -1 ถึง +1)

$\sum R$ แทน ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2. ค่าอำนาจจำแนกของคะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์ . 2537 : 177)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	X_H	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง
	X_L	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	N_H	แทน	จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูง
	N_L	แทน	จำนวนผู้ตอบในกลุ่มต่ำ

2.3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ใช้ค่าความสอดคล้องภายในแบบ สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้สูตร ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . 2536 : 170-171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนรายข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนรวมของเครื่องมือทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ – ญี่ปุ่น ครั้งนี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอตามด้านที่ประเมิน ดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย

1. ผลการวิเคราะห์ด้านคุณลักษณะของอาจารย์
2. ผลการวิเคราะห์ด้านคุณลักษณะของนักเรียน
3. ผลการวิเคราะห์ด้านอาคารสถานที่
4. ผลการวิเคราะห์ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน

ตอนที่ 2 ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย

1. ผลการวิเคราะห์ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ผลการวิเคราะห์ด้านการวัดและการประเมินผล

ตอนที่ 3 ด้านผลผลิต ประกอบด้วย

1. ผลการวิเคราะห์ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉพาะของรายวิชาภาษาญี่ปุ่น
2. ผลการวิเคราะห์ด้านเจตคติของนักเรียนที่มีต่อภาษาญี่ปุ่น

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า

ผลการวิเคราะห์ด้านทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามโครงการ ได้แก่ คุณลักษณะของอาจารย์ คุณลักษณะของนักเรียน อาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ซึ่งใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนและอาจารย์ ดังแสดงในตาราง 1 - 4 ตามลำดับ

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น

สิ่งที่ประเมิน : คุณลักษณะของอาจารย์	$\bar{X}$	S
1. ความยุติธรรม	4.63	0.89
2. ความรับผิดชอบ	4.83	0.41
3. ความขยันหมั่นเพียร	4.41	0.81
4. ประสิทธิภาพในการสอน	4.58	0.64
5. ความสุภาพเรียบร้อย	4.90	0.40
เฉลี่ย (N = 31)	4.67	0.47

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนมีความเห็นว่าคุณลักษณะของอาจารย์โดยรวมมีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อแยกพิจารณาแต่ละด้าน นักเรียนมีความเห็นว่า ด้านความยุติธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านประสิทธิภาพในการสอน และด้านความสุภาพเรียบร้อย มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความขยันหมั่นเพียร มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อคุณลักษณะของนักเรียน

สิ่งที่ประเมิน : คุณลักษณะของนักเรียน	$\bar{X}$	S
1.ความรับผิดชอบ	4.13	1.11
2.ความมีวินัย	4.02	0.87
3.ความซื่อสัตย์	4.15	0.81
เฉลี่ย(N = 16)	4.09	0.66

จากตาราง 2 พบว่า อาจารย์มีความเห็นว่าคุณลักษณะของนักเรียนโดยรวม มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัย และด้านความซื่อสัตย์ มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากความคิดเห็นของนักเรียนและอาจารย์ที่มีต่ออาคารสถานที่

สิ่งทีประเมิน : อาคารสถานที่	อาจารย์ N = 16		นักเรียน N = 31		รวม N = 47	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ความเหมาะสมของระยะทางระหว่างห้องน้ำกับห้องเรียน	3.31	1.45	3.47	1.87	3.42	1.56
2. จำนวนโต๊ะเก้าอี้เพียงพอกับนักเรียน	4.12	1.02	3.59	1.46	3.77	1.18
3. ความทันสมัยของห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา	3.38	1.26	2.84	1.37	3.02	1.22
4. ห้องเรียนมีบรรยากาศสงบน่าเรียน	3.69	1.20	3.50	1.11	3.56	1.25
5. ขนาดของห้องปฏิบัติการกิจกรรมมีความเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน	3.69	1.20	3.53	1.14	3.58	1.08
6. ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก	3.94	0.85	3.91	0.96	3.92	0.72
7. ความเหมาะสมของระยะทางระหว่างห้องเรียนธรรมดากับห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา	3.31	1.66	2.88	1.01	3.03	1.04
เฉลี่ย	3.63	0.98	3.39	0.76	3.45	0.93

จากตาราง 3 เมื่อพิจารณาความคิดเห็นโดยรวมทั้งอาจารย์และนักเรียน พบว่า อาคารสถานที่โดยรวมมีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จำนวนโต๊ะเก้าอี้เพียงพอกับนักเรียน ห้องเรียนมีบรรยากาศสงบน่าเรียน ขนาดของห้องปฏิบัติการกิจกรรมมีความเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ส่วนความเหมาะสมของระยะทางระหว่างห้องน้ำกับห้องเรียน ความทันสมัยของห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา ความเหมาะสมของระยะทางระหว่างห้องเรียนธรรมดากับห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่ม พบว่า นักเรียนมีความเห็นว่าอาคารสถานที่โดยรวมมีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก และอาจารย์มีความเห็นว่า อาคารสถานที่โดยรวมมีความ

เหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้งอาจารย์และนักเรียน มีความเห็นตรงกันว่า จำนวนโต๊ะเก้าอี้เพียงพอแก่นักเรียน ห้องเรียนมีบรรยากาศสงบน่าเรียน ขนาดของห้องปฏิบัติการมีความเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ส่วนความเหมาะสมของระยะทางระหว่างห้องน้ำกับห้องเรียน ความทันสมัยของห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา ความเหมาะสมของระยะทางระหว่างห้องเรียนธรรมชาติกับห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากความคิดเห็นของนักเรียนและอาจารย์ ที่มีต่อสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

สิ่งที่ประเมิน : สื่อและอุปกรณ์ การเรียนการสอน	อาจารย์ N = 7		นักเรียน N = 31		รวม N = 38	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ใช้ภาพประกอบที่ช่วยสร้างความเข้าใจให้นักเรียนเร็วขึ้น	4.43	0.93	4.16	0.99	4.21	0.83
2. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีให้เหมาะสม	3.71	0.72	4.22	1.01	3.12	0.71
3. มีเอกสารประกอบการสอนเพิ่มจากหนังสือเรียน	4.29	0.72	4.72	0.63	4.64	0.53
4. ใช้เทปภาษาญี่ปุ่นมาสอนเพื่อประกอบการฟังและพูด	2.86	1.07	3.88	1.13	3.69	0.80
5. มีตำราเพิ่มเติมจากห้องสมุดเพื่อเสริมทักษะ	3.29	0.49	3.63	1.26	3.56	0.75
6. มีบัตรคำศัพท์ประกอบการสอนแต่ละเนื้อหา	3.71	1.11	4.78	0.49	4.58	0.65
7. มีเครื่องขยายเสียงช่วยในการสอน	3.86	1.07	3.06	1.37	3.21	0.92
8. มีการจัดป้ายนิเทศเสริมความเข้าใจในเนื้อหาให้กับนักเรียน	3.71	0.95	3.81	0.90	3.79	0.81
เฉลี่ย	3.73	0.59	4.03	0.66	3.98	0.56

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาความคิดเห็นโดยรวมทั้งอาจารย์และนักเรียน พบว่า สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนโดยรวม มีความเหมาะสมและปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น

รายข้อพบว่า เอกสารประกอบการสอนเพิ่มจากหนังสือเรียน มีบัตรคำศัพท์ประกอบการสอนแต่ละเนื้อหา มีความเหมาะสมและปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนเรื่องใช้ภาพประกอบการสอนที่ช่วยสร้างความเข้าใจให้นักเรียนเร็วขึ้น ใช้เทพภาษาญี่ปุ่นมาสอนเพื่อประกอบการฟังและพูด มีตำราเพิ่มเติมจากห้องสมุดเพื่อเสริมทักษะ มีการจัดป้ายนิเทศเสริมความเข้าใจในเนื้อหาให้กับนักเรียน มีความเหมาะสมและมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก สำหรับเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอนมีให้เหมาะสม มีเครื่องขยายเสียงช่วยในการสอน มีความเหมาะสมและมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มอาจารย์และกลุ่มนักเรียน ทั้งอาจารย์และนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่าสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนโดยรวม มีความเหมาะสมและปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ นักเรียนและอาจารย์มีความเห็นว่า ใช้ภาพประกอบการสอนที่ช่วยสร้างความเข้าใจให้นักเรียนเร็วขึ้น อุปกรณ์การเรียนการสอนมีให้เหมาะสม มีการจัดป้ายนิเทศเสริมความเข้าใจในเนื้อหาให้กับนักเรียน มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องมีเอกสารประกอบการสอนเพิ่มจากหนังสือเรียน มีบัตรคำศัพท์ประกอบการสอนแต่ละเนื้อหา อาจารย์มีความเห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนเห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับเรื่อง ใช้เทพภาษาญี่ปุ่นมาสอนเพื่อประกอบการฟังและพูด มีตำราเพิ่มเติมจากห้องสมุดเพื่อเสริมทักษะ อาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักเรียนเห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก และเรื่องมีเครื่องขยายเสียงช่วยในการสอน อาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนเห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 ด้านกระบวนการ

ผลปรากฏดังตาราง 5 - 6

1.ผลการวิเคราะห์ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง อาจารย์และนักเรียน โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากความคิดเห็นของนักเรียนและอาจารย์ที่มีต่อการประเมินกิจกรรมการเรียนการสอน

สิ่งที่ประเมิน : กิจกรรมการเรียนการสอน	อาจารย์ N = 7		นักเรียน N = 31		รวม N = 38	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ใช้วิธีนันทนาการเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน	4.29	0.76	4.44	0.76	4.41	0.70
2. มีการใช้บทบาทสมมุติในการสอนอย่างเหมาะสม	3.57	1.40	4.16	0.92	4.05	1.07
3. มีการชมเชยเมื่อนักเรียนทำงานได้ดี	4.14	1.07	4.56	0.72	4.48	0.74
4. ตามงานนักเรียนเมื่อนักเรียนไม่ส่ง	4.71	0.76	4.53	0.62	4.56	0.57
5. จัดกิจกรรมสอดคล้องกับสังคมภายนอก	4.14	0.69	4.22	0.83	4.20	0.68
6. จัดกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันในแต่ละเนื้อหา	4.00	0.59	4.50	0.67	4.41	0.51
7. นักเรียนมีโอกาสฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริง	3.14	1.35	4.28	1.05	4.07	1.01
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	4.29	0.76	4.44	0.91	4.41	0.91
9. มีการนำนักเรียนไปศึกษาหาความรู้นอกสถานที่	4.15	0.69	4.23	0.91	4.21	0.67
10. แบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานตามความสามารถและถนัด	3.29	1.89	2.66	1.33	2.77	1.05
เฉลี่ย	3.97	0.88	4.20	0.85	4.15	0.68

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาความคิดเห็นโดยรวมทั้งอาจารย์และนักเรียน พบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมมีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การตามงานนักเรียนเมื่อนักเรียนไม่ส่ง มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนเรื่องใช้วิธีนันทนาการเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน มีการใช้บทบาทสมมุติในการสอน

อย่างเหมาะสม มีการชมเชยเมื่อนักเรียนทำงานได้ดี จัดกิจกรรมสอดคล้องกับสังคมภายนอก จัดกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันในแต่ละเนื้อหา นักเรียนมีโอกาสฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีการนำนักเรียนไปศึกษาหาความรู้นอกสถานที่ มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก สำหรับเรื่องแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานตามความสามารถและถนัด เห็นว่ามีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มอาจารย์และกลุ่มนักเรียน พบว่า ทั้งอาจารย์และนักเรียนมีความเห็นว่ากิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม มีความเหมาะสมหรือมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การตามงานนักเรียนเมื่อนักเรียนไม่ส่ง อาจารย์และนักเรียน มีความเห็นตรงกันว่า มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนเรื่องใช้วิธีนั้นหนทางการเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน มีการใช้บทบาทสมมุติในการสอนอย่างเหมาะสม จัดกิจกรรมสอดคล้องกับสังคมภายนอก ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีการนำนักเรียนไปศึกษาหาความรู้นอกสถานที่ อาจารย์และนักเรียนมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก และเรื่องแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานตามความสามารถและถนัด อาจารย์และนักเรียนเห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับเรื่องจัดกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันในแต่ละเนื้อหา มีการชมเชยเมื่อนักเรียนทำงานได้ดี อาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนเห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุด และเรื่องให้นักเรียนมีโอกาสฝึกพูดในสถานการณ์จริง อาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักเรียนเห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ซึ่งได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างอาจารย์และนักเรียน โดยเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากความคิดเห็นของนักเรียนและอาจารย์ที่มีต่อการวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน : การวัดผลและการ ประเมินผลการเรียน	อาจารย์ N = 7		นักเรียน N = 31	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมิน	3.64	0.98	4.32	0.85
2. ความสอดคล้องเหมาะสมในเนื้อหาที่สอนกับการสอบเก็บคะแนนเพื่อทำการวัดผลประเมินผล	3.67	0.75	4.54	0.56
3. ความชัดเจนในการกำหนดเวลาสอบและเกณฑ์การวัดผลประเมินผลการเรียน	4.43	1.03	4.58	0.81
4. การนำผลจากการวัดและการประเมินผลมาใช้ประกอบและปรับปรุงการเรียนการสอน	4.24	0.57	4.43	0.73
เฉลี่ย	4.00	0.81	4.47	0.68

จากตาราง 6 พบว่า อาจารย์และนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่าโดยรวม การวัดผลและการประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมหรือมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมิน ด้านการนำผลจากการวัดผลและประเมินผลมาใช้ประกอบและปรับปรุงการเรียนการสอน อาจารย์และนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่า มีความเหมาะสมหรือมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความสอดคล้องเหมาะสมในเนื้อหาที่สอนกับการสอบเก็บคะแนนเพื่อทำการวัดผลประเมินผล ด้านความชัดเจนในการกำหนดเวลาสอบและเกณฑ์การวัดผลประเมินผลการเรียน อาจารย์มีความเห็นว่ามีความเหมาะสมหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนเห็นว่ามีความเหมาะสมหรือมีการปฏิบัติมากที่สุด

ตอนที่ 4 ด้านผลผลิต

ผลปรากฏดังตาราง 7 - 8

1.ผลการวิเคราะห์ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษป้อน ซึ่งใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษญี่ปุ่น จากการศึกษา 2 ภาคเรียน
ปีการศึกษา 2541

เกณฑ์ประเมินผลการเรียนเฉลี่ย	ผลการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1.00 - 1.50	ต่ำ	4	12.90
1.51 - 2.50	พอใช้	5	16.14
2.51 - 3.50	ดี	18	58.06
3.51 - 4.00	ดีมาก	4	12.90
รวม		31	100

จากตาราง 7 พบว่า จากนักเรียนจำนวน 31 คน มีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษญี่ปุ่นระดับดีมาก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90 มีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 58.06 มีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.14 มีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90

2. ผลการวิเคราะห์ด้านเจตคติของนักเรียนต่อวิชาภาษาอังกฤษญี่ปุ่น ซึ่งได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน โดยเสนอผลการวิเคราะห์ดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงระดับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษญี่ปุ่น ของนักเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น

คะแนนเฉลี่ย	ระดับเจตคติ	จำนวน	ร้อยละ
3.67 - 5.00	เจตคติที่ดี	25	80.65
2.34 - 3.66	เจตคติปานกลาง	5	16.13
1.00 - 2.33	เจตคติที่ไม่ดี	1	3.22
		31	100

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษญี่ปุ่น จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 80.65 นักเรียนที่มีเจตคติปานกลางต่อวิชาภาษาอังกฤษญี่ปุ่น จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.13 และนักเรียนที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษญี่ปุ่น จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.22

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยนำเสนอตั้ง
ตาราง 9

ตาราง 9 ความคิดเห็นและความถี่ของความคิดเห็น จากอาจารย์และนักเรียน จากแบบสอบถาม
ปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
<u>จากนักเรียน</u>	
1. ห้องน้ำไกลจากห้องเรียนมาก ควรจะมีห้องน้ำสำหรับนักเรียนในอาคารเรียน	11
2. ห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษาควรพัฒนาประสิทธิภาพด้านอุปกรณ์ให้มากกว่าที่เป็นอยู่	2
3. ควรจัดน้ำดื่มสำหรับนักเรียนไว้ตามชั้นเรียน	2
4. ควรมีวีดิทัศน์ไว้ในห้องเรียนเพื่อสะดวกในการเรียนการสอน	4
5. โรงเรียนควรมีอุปกรณ์การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้มากกว่าที่เป็นอยู่	2
6. อาจารย์ที่สอนภาษาญี่ปุ่นใจดีเกินไปควรจะมีชมเชยให้มากกว่าที่เป็นอยู่	3
7. โรงเรียนควรอนุญาตให้อาจารย์นำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่	1
8. ในการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรียนกับอาจารย์ที่เป็นคนไทยจะเหมาะสมกว่า แต่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จึงจะเรียนกับอาจารย์ที่เป็นคนญี่ปุ่น	1
<u>จากอาจารย์</u>	
1. อุปกรณ์ประกอบการสอนยังไม่เพียงพอ	6
2. ห้องน้ำอยู่ไกลจากห้องเรียนของนักเรียนมากเกินไป	4
3. ห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา บริการได้ไม่ค่อยเต็มที่เพราะต้องสอนด้วยโรงเรียนควรจะมีจ้างบุคลากรนอกมาช่วยเจ้าหน้าที่ประจำ	1
4. ห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษามีน้อยเกินไปน่าจะมีเพิ่มอีกอย่างน้อย 1 ห้อง	2

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นการประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ – ญี่ปุ่น ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โดยมีความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าและผลการประเมิน ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ – ญี่ปุ่น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับ พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) กระทรวงศึกษาธิการ ที่เปิดสอนโดยโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ซึ่งประเมินในด้านต่อไปนี้

1. ด้านปัจจัยนำเข้า ประเมินในเรื่องต่อไปนี้
 - 1.1.คุณลักษณะของอาจารย์
 - 1.2.คุณลักษณะของนักเรียน
 - 1.3.อาคารสถานที่
 - 1.4.สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน
2. ด้านกระบวนการ ประเมินในเรื่องต่อไปนี้
 - 2.1.กิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.2.การวัดผลและการประเมินผล
3. ด้านผลผลิต ประเมินในเรื่องต่อไปนี้
 - 3.1.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น
 - 3.2.เจตคติของนักเรียนต่อวิชาภาษาญี่ปุ่น

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรเป้าหมาย

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 31 คน อาจารย์ที่ทำการสอน จำนวน 16 อาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 54 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการสร้างเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล และการตอบแบบประเมิน จะพิจารณาตามเกณฑ์การประเมินโครงการในแต่ละด้าน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ 3 ฉบับ คือ แบบสอบถามสำหรับนักเรียน แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .984, .853 และ .765 ตามลำดับ และใช้แบบวัดเจตคติสำหรับนักเรียน 1 ฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .942

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการประเมิน

ผลการประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย พบว่า

1. ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่

1.1 คุณลักษณะของอาจารย์

นักเรียนมีความเห็นว่าคุณลักษณะของอาจารย์โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน นักเรียนมีความเห็นว่า ด้านความยุติธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านประสิทธิภาพในการสอน และด้านความสุภาพเรียบร้อย มีความเหมาะสมและมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความขยันหมั่นเพียร นักเรียนเห็นว่ามีความเหมาะสมและปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก

1.2 คุณลักษณะของนักเรียน

อาจารย์มีความเห็นว่าคุณลักษณะของนักเรียนโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน อาจารย์เห็นว่า ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัย และด้านความซื่อสัตย์ มีความเหมาะสมและมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก

1.3 อาคารสถานที่

นักเรียนและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ในแต่ละประเด็นที่ประเมินนั้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และควรเน้นเรื่อง ความเหมาะสมของระยะทางระหว่างห้องน้ำกับห้องเรียน ความทันสมัยของห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษาความเหมาะสมของระยะทางระหว่างห้องเรียนธรรมดากับห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา โดยนักเรียนและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเรื่อง

จำนวนโต๊ะเก้าอี้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ห้องเรียนมีบรรยากาศสงบน่าเรียน ขนาดของห้อง ปฏิบัติกิจกรรมมีความเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก นักเรียนและ อาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.4 สื่อและอุปกรณ์การเรียน

นักเรียนและอาจารย์มีความคิดเห็นว่า ความเหมาะสมของสื่อและอุปกรณ์การเรียน ในแต่ละประเด็นที่ประเมินนั้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด และควรจะเน้น เรื่องใช้เทพาษาญี่ปุ่นมาสอนเพื่อประกอบการฟังและพูด มีตำราเพิ่มเติมจากห้องสมุดเพื่อเสริม ทักษะ โดยอาจารย์มีความเห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักเรียน มีความเห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องใช้ภาพประกอบการสอน ที่ช่วยสร้างความเข้าใจให้นักเรียนเร็วขึ้น อุปกรณ์การเรียนการสอนมีให้เหมาะสม มีการ จัดป้ายนิเทศเสริมความเข้าใจในเนื้อหาให้กับนักเรียน ทั้งนักเรียนและอาจารย์มีความเห็นว่ามี ความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก และเรื่องมีเอกสารประกอบการสอนเพิ่มเติมจาก หนังสือเรียน มีบัตรคำศัพท์ประกอบการสอนแต่ละเนื้อหา อาจารย์มีความเห็นว่ามีเหมาะสม หรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนเห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ที่สุด สำหรับเรื่องมีเครื่องขยายเสียงช่วยในการสอน อาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติ จริงอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนเห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านกระบวนการ ได้แก่

2.1 กิจกรรมการเรียนการสอน

นักเรียนและอาจารย์มีความคิดเห็นว่ากิจกรรมการเรียนการสอน ในแต่ละประเด็น ที่ประเมินนั้นมีความเหมาะสมหรือปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด โดยเรื่องการตามงาน นักเรียนเมื่อนักเรียนไม่ส่ง นักเรียนและอาจารย์มีความเห็นตรงกันว่ามีความเหมาะสมหรือปฏิบัติ จริงอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนเรื่องใช้วิธีนั้นหนทางการเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน มีการใช้ บทบาทสมมุติในการสอนอย่างเหมาะสม จัดกิจกรรมสอดคล้องกับสังคมภายนอก ส่งเสริมให้ผู้ เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีการนำนักเรียนไปศึกษาหาความรู้นอกสถานที่ อาจารย์และนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่า มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก และ เรื่องแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานตามความสามารถและถนัด นักเรียนและอาจารย์มีความเห็นตรงกัน ว่า มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับเรื่องจัดกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกันในแต่ละเนื้อหา มีการชมเชยเมื่อนักเรียนทำงานได้ดี อาจารย์มีความเห็นว่ามี ความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนมีความเห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติอยู่ ในระดับมากที่สุด และเรื่องให้นักเรียนมีโอกาสฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริง อาจารย์มี ความเห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักเรียนเห็นว่ามี ความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก

2.2 การวัดผลและการประเมินผล

นักเรียนและอาจารย์มีความคิดเห็นว่า ความเหมาะสมของการวัดและการประเมินผลการเรียน ในแต่ละประเด็นที่ประเมินนั้นมีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และควรเน้นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมิน และการนำผลจากการวัดและประเมินผลมาใช้ประกอบและปรับปรุงการเรียนการสอน โดยนักเรียนและอาจารย์มีความเห็นตรงกันว่ามีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องความสอดคล้องเหมาะสมในเนื้อหาที่สอนกับการสอบเก็บคะแนนเพื่อทำการวัดผลประเมินผล และความชัดเจนในการกำหนดเวลาสอบและเกณฑ์การวัดผลประเมินผลการเรียน อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงในระดับมาก ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ด้านผลผลิต ได้แก่

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเฉพาะในรายวิชาภาษาอังกฤษ ปู้น พบว่า จากแบบสำรวจระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ดี

3.2 เจตคติของนักเรียนต่อวิชาภาษาอังกฤษ ปู้น

จากแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ปู้นของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนมากมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ ปู้น

อภิปรายผล

ด้านปัจจัยนำเข้า

1.คุณลักษณะของอาจารย์ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์โดยรวมว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ประสิทธิภาพในการสอน ความสุภาพเรียบร้อย มีความเหมาะสมและปฏิบัติมากที่สุด และความขยันหมั่นเพียร มีความเหมาะสมและปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ ปู้น เป็นครูสอนในฐานะครูตามสัญญาจ้างปีต่อปี เพราะฉะนั้นจึงพยายามทำหน้าที่ให้ดีที่สุด ประกอบกับนักเรียนซึ่งเรียนแต่กับอาจารย์ประจำที่ค่อนข้างจะเข้มงวดมากเกินไป เมื่อได้มาเรียนกับอาจารย์ปู้น จึงชอบและพึงพอใจและมีผลทำให้อยากเรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจนาคฤณ (2527 : 11) และ สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 12) ที่ให้ความเห็นว่า ผู้สอนนับเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จ และบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ได้มากที่สุด

2. คุณลักษณะของนักเรียน พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของนักเรียนโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัยและด้านความซื่อสัตย์ มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติในระดับมาก ทั้งนี้เพราะโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะดังกล่าวและพยายามปลูกฝังมาโดยตลอด ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ วัลลภ กันทรพย (2539 : 12) ได้กล่าวว่า หลักสูตรได้กำหนดให้โรงเรียนจัดการศึกษาให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะสำคัญ คือ คุณลักษณะในการพัฒนาดน ได้แก่ มีสุขภาพกายใจที่สมบูรณ์ มีจริยธรรม คุณธรรม มีระเบียบวินัยและมีค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคม

3. อาคารสถานที่ พบว่า อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า โดยรวมแล้วมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสถานที่เรียนของโรงเรียนค่อนข้างมีความพร้อม และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จำนวนโต๊ะกับจำนวนนักเรียน บรรยากาศในห้องเรียน การถ่ายเทอากาศภายในห้องเรียน มีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีความพร้อมในเรื่องสถานที่เรียนจึงได้เปิดรับนักเรียนเพิ่มอีกหนึ่งโปรแกรม แต่เมื่อพิจารณาความเหมาะสมของระยะทางระหว่างน้ำกับห้องเรียน ความทันสมัยของปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา ความเหมาะสมของระยะทางระหว่างห้องเรียนธรรมชาติกับห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานที่เหล่านี้ต้องใช้ร่วมกันทั้งโรงเรียน จึงจำเป็นต้องจัดให้อยู่ในจุดที่เป็นศูนย์กลางมากที่สุด ประกอบกับโรงเรียนขาดงบประมาณที่จะสร้างสถานที่เหล่านี้เพิ่มเติมให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนได้ โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาจากคำถามปลายเปิด พบว่านักเรียนเห็นว่าห้องน้ำไกลจากห้องเรียนมาก ในอาคารเรียนก็ไม่มีที่ตักน้ำสำหรับนักเรียน ทั้งนี้ นักเรียนกลุ่มนี้อาจจะมาจากโรงเรียนเอกชนหรือโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านนี้ เมื่อมาเรียนที่ใหม่จึงต้องการให้โรงเรียนจัดบริการให้เหมือนโรงเรียนเดิมที่จบมา ดังนั้นทางสถานศึกษาควรพิจารณาในเรื่องอาคารสถานที่เป็นพิเศษ เพื่อให้โรงเรียนมีความพร้อมในการจัดอาคารสถานที่ดังแนวคิดในโครงการประกันคุณภาพการศึกษา (กรมวิชาการ. 2540 : 16) ได้กำหนดว่า อาคารเรียน อาคารประกอบการ ควรจะมีอย่างเพียงพอและอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ มีห้องเรียน สถานที่ ห้องปฏิบัติการเพียงพอ และเอื้อต่อการเรียนรู้ มีสาธารณูปโภคเพียงพอแก่ความจำเป็น มีห้องน้ำห้องส้วม ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย

4. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน พบว่า อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากในการเรียนการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ไม่ได้ใช้สื่อที่สลับซับซ้อนและราคาแพง โรงเรียนจึงสามารถจัดให้ได้ตามต้องการ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์และนักเรียนเห็นสอดคล้องกันว่า การใช้ภาพประกอบการสอนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเร็วขึ้น อุปกรณ์การเรียนการสอนมีให้อย่างเหมาะสม การจัดป้ายนิเทศเสริมความเข้าใจให้นักเรียน มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติในระดับมาก ส่วนการใช้เทปสอนภาษาญี่ปุ่นสอนประกอบการฟังและพูด มีตำราเพิ่มเติมจากห้องสมุดเพื่อเสริมทักษะ อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมหรือปฏิบัติในระดับปานกลางแต่นักเรียนเห็นว่าเหมาะสม หรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องไม่ติดตามการสอนของอาจารย์ที่

สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคาบ จึงประเมินพฤติกรรมการใช้สื่อการเรียนการสอนได้เพียงบางส่วน แต่นักเรียนจะเป็นผู้ประเมินได้ดีกว่าในฐานะที่สัมผัสการสอนตลอดเวลา ประกอบกับสื่อบางชนิดทางโรงเรียนไม่มีให้ อาจารย์ที่เกี่ยวข้องจึงประเมินว่าไม่ได้ใช้ในการเรียนการสอน แต่ในทางปฏิบัติจริงอาจารย์ที่สอนอาจจะเตรียมมาเองสำหรับใช้สอนนักเรียน และในทางตรงข้ามสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่โรงเรียนมีให้แต่อาจารย์ไม่ถนัดหรือไม่สะดวกในการใช้ จึงไม่ได้นำมาใช้สอนนักเรียน ดังนั้นทางศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ควรจะจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการที่จะใช้ และใช้ได้คุ้มค่าที่สุด เพื่อให้สอดคล้องกับคำกล่าวของ กิติมา ปรีดีติลล (2532 : 68 – 69) ที่ว่า สื่อการเรียนการสอนมีประโยชน์ต่อครูผู้สอนเป็นอย่างมาก และโรงเรียนควรจะทำให้ความสำคัญอย่างมากด้วยเช่นกัน เพื่อช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ด้านกระบวนการ

1.กิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ทั้งอาจารย์และนักเรียนมีความเห็น สอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมหรือมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการใช้วิธีนั้นหนาแน่นการเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน การใช้บทบาทสมมติในการสอน การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสังคมภายนอก การส่งเสริมให้ผู้เรียนรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีการนำนักเรียนไปศึกษาหาความรู้นอกสถานที่ นักเรียนและอาจารย์ที่ความเห็นว่ามีความเหมาะสมหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นมีคาบสอนน้อย จึงมีเวลาเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ และมีเวลาเพียงพอที่จะรับผิดชอบนักเรียนได้เต็มที่ สำหรับการแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานตามความสามารถและถนัด นักเรียนและอาจารย์มีความเห็นว่ามีความเหมาะสมหรือมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะอาจารย์หรือโรงเรียนไม่สามารถทำได้ตามที่นักเรียนต้องการ เพราะมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น งบประมาณ เวลา เป็นต้น เพราะฉะนั้นอาจารย์ควรจัดกิจกรรมอื่นที่สามารถทดแทนได้ เช่น การให้นักเรียนทำงานร่วมกันทั้งห้องแทนโดยการช่วยกันจัดหาหรือประดิษฐ์สื่อเท่าที่มีอยู่ในโรงเรียน เพราะเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายและเวลาของนักเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับ โครงการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานที่ 2 (กรมวิชาการ. 2540 : 19) ที่กำหนดไว้ว่า สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและมีประสิทธิภาพโดยมีการเตรียมการสอน ควรมีการวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน หรือการจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม

2.การวัดและการประเมินผลการเรียน

จากการประเมินด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน พบว่า การวัดและการประเมินการเรียน มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมิน ความสอดคล้องเหมาะสม

ในเนื้อหาที่สอนกับการสอบเก็บคะแนนเพื่อทำการวัดผลประเมินผล การนำผลจากการวัดผลประเมินผลมาใช้ประกอบหรือปรับปรุงการเรียนการสอน มีความเหมาะสมหรือมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก สำหรับความชัดเจนในการกำหนดเวลาสอบและเกณฑ์การวัดผลประเมินผล มีความเหมาะสมหรือปฏิบัติในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าจะเปรียบเทียบการวัดผลประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างชัดเจน และทางโรงเรียนก็ให้ความสำคัญอย่างมากเช่นกัน ดังข้อบังคับในคู่มือครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย (โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย. 2541 : 10) กำหนดไว้ว่า หัวหน้าหมวดวิชาต้องควบคุมดูแลเรื่องการวัดผลประเมินผลให้เป็นไปตามระเบียบกฎหลักวิชา และจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนวิชานั้น ๆ

ด้านผลผลิต

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น พบว่านักเรียนส่วนมากมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดี และรองลงมาคือพอใช้ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมากและต่ำมีเพียงส่วนน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนส่วนมากเป็นนักเรียนที่ตั้งใจจะสอบเข้ามาเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ – ญี่ปุ่น โดยเฉพาะ เพราะฉะนั้นนักเรียนกลุ่มนี้จะเป็นเด็กเก่งที่ถนัดทางภาษาแต่เด็กนักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สาเหตุอาจจะมาจากนักเรียนกลุ่มนี้ไม่ได้ตั้งใจจะเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ – ญี่ปุ่น แต่เนื่องจากสอบเข้าโปรแกรมการเรียนอื่นไม่ได้ จึงเข้ามาเรียนอย่างไม่ค่อยสนใจนัก และผลการเรียนค่อนข้างจะต่ำกว่ามาตรฐานโรงเรียน เพราะจากมาตรฐานในธรรมนูญโรงเรียน (ธรรมนูญโรงเรียน . 2541 : 42) ได้กำหนดไว้ว่า ให้ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของ นักเรียนทั้งหมด อย่างน้อยควรอยู่ในระดับตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป

2. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาญี่ปุ่นจากการประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาญี่ปุ่น พบว่าส่วนมากจะมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาญี่ปุ่น และมีเพียง 1 คนเท่านั้นที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาญี่ปุ่น ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนักเรียนคนนี้อาจจะเข้ามาเรียนอย่างไม่ตั้งใจเรียนภาษาญี่ปุ่นแต่เนื่องจากไม่มีทางเลือกอื่นจึงต้องเรียนอย่างจำยอม หรืออาจจะเกิดจากที่นักเรียนคาดหวังว่าจะต้องได้ความรู้จากวิชาภาษาญี่ปุ่นหรือเรียนแล้วต้องสนุก แต่เมื่อได้เรียนจริงปรากฏว่าไม่เป็นไป ตามที่คาดหวังไว้จึงทำให้ไม่ชอบและมีเจตคติที่ไม่ดีต่อภาษาญี่ปุ่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.ด้านปัจจัยนำเข้า จากการศึกษา พบว่า คุณลักษณะของอาจารย์ คุณลักษณะของนักเรียน อาคารสถานที่ และสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก แต่มีบางประเด็นที่เหมาะสมในระดับปานกลาง โดยเฉพาะความเหมาะสมของระยะทางระหว่างน้ำกับห้องเรียน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการวางผังของโรงเรียนให้เหมาะสม และควรเพิ่มห้องน้ำ ห้องสุขาให้เหมาะสมกับกับห้องเรียนของนักเรียน ส่วนด้านสื่อการสอน ควรจะมีห้องและเจ้าหน้าที่เพื่อผลิตสื่อการสอนโดยเฉพาะ

2.ด้านกระบวนการ จากการศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าโรงเรียนควรส่งเสริมและพัฒนาด้านกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนจบออกไปอย่างมีคุณภาพ สำหรับการวัดผลประเมินผลทางโรงเรียนควรให้ความรู้และ แนะนำวิธีการวัดผลประเมินผลให้กับอาจารย์ผู้สอนตลอดเวลา เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3.ด้านผลผลิต จากการศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติ อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า เพื่อให้นักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมีความอยากเรียนมากขึ้น ทางโรงเรียนควรจัดคาบสอนเสริมวิชาภาษาญี่ปุ่น หรือจัดสอนในวันหยุดตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน ของนักเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ – ญี่ปุ่น ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

2. ควรวิจัยเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนการสอน โดยเปรียบเทียบกับสถานศึกษาอื่น เพื่อจะได้ทราบว่า มีข้อแตกต่างจุดเด่นจุดด้อยต่างกันอย่างไรบ้าง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสัน เพรส โปรดักส์, 2536.
- กิติมา ปรีดีติติก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์, 2532.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูพระนคร, 2528.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- โชติ เพชรชื่น. เทคนิคการประเมินหลักสูตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- _____. เทคนิคการประเมินหลักสูตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- ณรงค์ศักดิ์ สุมาลัยโรจน์. การประเมินโครงการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัด : ปริญญาโท กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2534. อัดสำเนา.
- ธารี วาริสต์. การประเมินหลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทเกษตรกรรม พ.ศ. 2521 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ : ครุสภา ลาดพร้าว, 2532.
- บุญเชิด ภิญโญนนัดพงษ์. การวัดและการประเมินผลการศึกษา ทฤษฎีและการประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. ม.ป.ป.
- บุญชม ศรีสะอาด. พัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2528.
- _____. พัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2537.
- _____. การแปลผลเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า . วารสารวัดผลการศึกษา . มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ปีที่ 2 ฉบับที่ 1, 2539.
- บุญทวี อรุณมาศ. การประเมินโครงการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ของศูนย์ฝึกประจำเขตการศึกษา 1. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. คู่มืออาจารย์ : การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : 2535.

ประเสริฐ ศศิธรโรจนชัย. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายวิชาคหกรรมศาสตร์ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2534 สาขาวิชาอุตสาหกรรมอาหาร สาขางานเฉพาะงานผลิตภัณฑ์ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล . ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ, 2535.

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา . พิมพ์ครั้งที่ 3 : กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ. 2536.

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้ . กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก . 2539.

วรารัตน์ เชี่ยวธัญกิจ. การประเมินผลการทดลองสอนแบบเรียนเพื่อรอบรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. 2535.

วัลลภ กันทรัพย์. แนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน. บทความ. กรมวิชาการ. 2539. (อัดสำเนา)

วิชาการ, กรม. การประเมินผลการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2531.

_____. แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อัมรินทร์การพิมพ์, 2540.

_____. "แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาระดับพื้นฐานด้าน ผลผลิต ปัจจัย และกระบวนการ" โครงการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.

วิชัย ดิสสระ . การพัฒนาหลักสูตรและการสอน . กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น. 2535.

วิชัย วงษ์ใหญ่. " การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร" วิจัยการศึกษา. 17 (2) : 75 -76. เมษายน - มิถุนายน 2530.

วิเชียร เกตุสิงห์ . สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย . กรุงเทพฯ : กองการวิจัยสำหรับงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2538.

สันต์ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพัฒนบริหารศาสตร์และเอกสารกรรมการฝึกหัดครู, 2527.

สันติราษฎร์วิทยาลัย, โรงเรียน. คู่มือครู . 2541.

_____. ธรรมนูญโรงเรียน . 2541

สมทรง สิตลาพันธ์. การสอนคหกรรมศาสตร์ . กรุงเทพฯ : มังกรการพิมพ์และโฆษณา , 2532.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. รวมบทความทางการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ 3. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2535.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. การบริหารบุคลากรในโรงเรียน หน่วยที่ 1 - 5 . กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2531.

สุนทรี่ แก้วมาลัยตระกูล. การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . 2533. อัดสำเนา.

- อบรม สันภิบาลและกุลชลี องค์ศิริพร. ประสบการณ์ภาควิชาชีพภาคปฏิบัติ 1 (คู่มือฝึกสอน).
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ , 2536.
- อภากร บุญสม. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการเลขานุการ ของ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530. ปริญญาโท กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . 2536. อัดสำเนา.
- อุทุมพร จามรมาน. " โมเดลการประเมินทางการศึกษา " ข่าวสารการวิจัยทางการศึกษา 8(4):
12-16 เมษายน - พฤษภาคม 2528.
- อุทุมพร ทองอุไทย. การประเมินอาจารย์ : วิจัยและเครื่องมือ . กรุงเทพฯ : สมานมิตรการพิมพ์ ,
2523.
- Connell. Davis B. and others . "School Heath Education Evaluation". International Journal of
Education Research.10 (5): 2545 - 346i. 1986.
- Cronbach, Lee Joseph. Essential of Psychological Testing . 3rd ed .New York : Haper & Row
1971.
- Hammond. R . "Context Evaluation of Instruction in Local School Districts," Education
Technology.P.1-17January.1969.
- Laysor, J. Galen, William M. Alexander and Arthur J. Lewis. Curriculum Planning for Better
Teaching and learning. 4th ed. New York : Holt. Rinehart and winston.1981.
- Lewy. Arich. Planning School Curriculum. Paris : Unesco International Institute for
Educational Planning ,1977.
- Margot. Gary Lunn . "An Investigation of the Management information Systems Curriculums
In Ohio Post secondary Schools Compared to the needs of Business ." Dissertation
Abstracts International. 53 (5) : 1372-A;November,1992.
- Nagel,Joseph. Robert. "An Evaluation of the doctoral Program in Educational Administration
At the University of Akron Perceived by Its Gradeates,1969-1984," Dissertation
Abstracts International". 47:1140;October,1986.
- Provus, Malcolm. "Evaluation of on going program in public school system". In Educational
Evaluation: New Roles New Means.P.242-283.Chicago: national Society for the
Study of Education,1979.
- Scriven. Michael. "The Methodology of Evaluation, "In Perspective of Curriculum Evaluation.
P.39-83. Chicago: American Educational Research Association Monograph Series on
Evaluation. November 1,1967.
- Stake, R.E. "The countenance of Education Evaluation. "Teachers College Record. 68 :523 -
540; April ,1967.

- Stufflebeam, Daniel. Evaluation as Enlightenment for Decision-Making. Ohio : Stake University. Evaluation center, 1968.
- Taba, Hilda. Curriculum Development: Theory and Practice. New York: Brace & World Inc., 1962.
- Tyler, Ralph W. Basic Principles of Curriculum and Instruction. Chicago: University of Chicago Press, 1950.
- Worthen, Blaine, R . and James R.. Sanders. Educational Evaluation Theory and Practice. Wanda worth publishing Company. Inc., 1973.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยสำหรับนักเรียน

เรื่อง

การประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ โครงการเรียนโปรแกรม ภาษาอังกฤษ – ญี่ปุ่น ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โดยแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 จะประเมินเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ อาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์การเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า และตอนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะทั่วไป สำหรับตอนที่ 1 ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

1. คุณลักษณะของอาจารย์ หมายถึง คุณสมบัติของอาจารย์ที่สอนเฉพาะภาษาญี่ปุ่น ซึ่งจะพิจารณาจากประเด็นต่อไปนี้

1.1. ความยุติธรรม หมายถึง ความเอาใจใส่ต่อผู้เรียนอย่างเสมอภาคกัน ไม่ลำเอียงและตัดสินปัญหาของผู้เรียนโดยความเป็นธรรม

1.2. ความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถในการวางแผนการใช้เวลาอย่างเหมาะสม โดยปฏิบัติงานได้ทันเวลาและครบถ้วนเต็มความสามารถ ไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยงการทำงานนั้น และยอมรับการกระทำของตนทั้งด้านดีและไม่ดี ตลอดจนติดตามงานที่ทำเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สำเร็จ

1.3. ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความตั้งใจและพยายามที่จะสอนนักเรียนและตรวจงานทุกครั้ง เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามแผนที่กำหนดไว้

1.4. ประสิทธิภาพในการสอน หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้เกิดกับผู้เรียน และความสามารถในการจูงใจผู้เรียนให้อยากเรียน

1.5. ความสุภาพเรียบร้อย หมายถึง ความสุภาพทั้งกายมารยาท การแต่งกายและการพูดจา รวมทั้งการแสดงออกถึงความเป็นมิตรกับทุกคน

2. อาคารสถานที่ หมายถึง ความเพียงพอและสภาพความพร้อมของอาคารเรียน อาคารประกอบ การ ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา รวมทั้งความเหมาะสมของระยะทางของแต่ละอาคาร ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในขณะนั้น

3. สื่อและอุปกรณ์การเรียน หมายถึง เอกสาร ตำราเรียนและวัสดุอุปกรณ์ที่สามารถนำมาประกอบการเรียนรู้ของ นักเรียน เพื่อให้การเรียนของนักเรียนบรรลุเป้าหมายในแต่ละเนื้อหาที่เรียน

4. กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนและเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

5. การวัดและการประเมินผลการเรียน หมายถึง กระบวนการในการใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อค้นหาหรือตรวจสอบเพื่อให้ได้ปริมาณหรือจำนวนที่บ่งชี้ถึงระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน เพื่อนำผลที่ได้มาวินิจฉัยตัดสินคุณค่าอย่างมีกฎเกณฑ์ โดยพิจารณาจาก

5.1. การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมิน

5.2. ความสอดคล้องเหมาะสมในเนื้อหาที่สอนกับการสอบเก็บคะแนนเพื่อทำการวัดผลประเมินผล

5.3. ความชัดเจนในการกำหนดเวลาสอบและเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลการเรียน

5.4. การนำผลจากการวัดและการประเมินผลมาใช้ประกอบและปรับปรุงการเรียนการสอน

ในการตอบคำถามแต่ละข้อ ขอให้นักเรียนอ่านและพิจารณาว่าข้อความมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความเหมาะสมหรือความเป็นจริง ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งมีให้เลือกคะแนน 5 ระดับ ตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับคะแนน	5	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงมากที่สุด
ระดับคะแนน	4	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงมาก
ระดับคะแนน	3	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงปานกลาง
ระดับคะแนน	2	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงน้อย
ระดับคะแนน	1	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ก.	<u>คุณลักษณะของอาจารย์</u>					
	มีความยุติธรรมในการตัดสินผลการเรียน.....	...	...	...	✓	...
ข.	<u>อาคารสถานที่</u>					
	ความเหมาะสมของขนาดห้องเรียนกับจำนวนนักเรียน.....	...	...	✓	...	...

คำอธิบายประกอบตัวอย่าง

จากตัวอย่างการตอบแบบสอบถามข้อ ก. ผู้ตอบได้ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องหมายเลข 2 ของระดับความคิดเห็น หมายความว่า ผู้ตอบเห็นว่าอาจารย์มีความยุติธรรมในการตัดสินผลการเรียนน้อย

ข้อ ข. ผู้ตอบใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องหมายเลข 3 ของระดับความคิดเห็น หมายความว่า ผู้ตอบเห็นว่าในเรื่องความเหมาะสมของขนาดห้องเรียนกับจำนวนนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

หากเข้าใจคำชี้แจงดีแล้ว กรุณาแสดงความคิดเห็นได้ ถ้ายังไม่เข้าใจ กรุณาอ่านคำชี้แจงอีกครั้ง

ตอนที่ 1

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<u>1. ด้านปัจจัยนำเข้า</u>					
	<u>1.1คุณลักษณะของอาจารย์ที่สอนภาษาญี่ปุ่น</u>					
1.	มีความยุติธรรมในการตัดสินผลการเรียน.....	...	...	...	...	...
2.	เอาใจใส่ผู้เรียนทุกคนเท่าเทียมกัน.....	...	...	...	...	...
3.	ตัดสินปัญหาของนักเรียนด้วยความเป็นธรรม.....	...	...	...	...	...
4.	รักและเอาใจใส่นักเรียนเท่าเทียมกันทุกคน.....	...	...	...	...	...
5.	สามารถเป็นที่ปรึกษาแก่นักเรียนทุกคนได้ตามความเหมาะสม.....	...	...	...	...	...

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6.	ไม่อคติต่อนักเรียนคนใดคนหนึ่ง.....	...	...	...	...	...
7.	เข้าสอนตรงเวลา.....	...	...	...	...	...
8.	ปฏิบัติการสอนอย่างเต็มเวลา.....	...	...	...	...	...
9.	ตรวจงานเสร็จตรงตามเวลานัดหมายให้นักเรียนมารับ.....	...	...	...	...	...
10.	ติดตามความก้าวหน้าของงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำ.....	...	...	...	...	...
11.	ปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับนักเรียน.....	...	...	...	...	...
12.	มีความตั้งใจสอน.....	...	...	...	...	...
13.	ตรวจการบ้านนักเรียนทุกครั้ง.....	...	...	...	...	...
14.	สอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่เรียนอ่อนหรือเรียนช้า.....	...	...	...	...	...
15.	จัดมุมอุปกรณ์ มุมหนังสือที่ช่วยเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน.....	...	...	...	...	...
16.	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน.....	...	...	...	...	...
17.	สามารถอธิบายเนื้อหาเป็นไทยให้ผู้เรียนเข้าใจได้.....	...	...	...	...	...
18.	สามารถควบคุมชั้นเรียนให้เป็นระเบียบขณะสอน.....	...	...	...	...	...
19.	สามารถตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนพยายามคิดด้วยตัวเอง.....	...	...	...	...	...
20.	จูงใจให้นักเรียนอยากทำงานส่ง.....	...	...	...	...	...
21.	ไม่ดูนักเรียนเมื่อนักเรียนตอบคำถามไม่ได้.....	...	...	...	...	...
22.	มีวิธีสอนหลายวิธีตามความเหมาะสมของเนื้อหา.....	...	...	...	...	...
23.	นำเข้าสู่บทเรียนได้สัมพันธ์กับเรื่องที่ต้องการสอน.....	...	...	...	...	...
24.	ซักถามนักเรียนเป็นระยะในขณะทำการสอน.....	...	...	...	...	...
25.	สามารถถ่ายทอดความรู้และอธิบายได้อย่างชัดเจน.....	...	...	...	...	...
26.	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย.....	...	...	...	...	...
27.	พูดจาสุภาพกับนักเรียน.....	...	...	...	...	...
28.	อารมณ์ดีใจเย็น.....	...	...	...	...	...
29.	ให้ความสนิทสนมเป็นกันเองกับนักเรียน.....	...	...	...	...	...
	1.2. อาคารสถานที่	...	...	...	...	...
30.	ความเหมาะสมของระยะทางระหว่างห้องน้ำกับห้องเรียน.....	...	...	...	...	...
31.	จำนวนโต๊ะเก้าอี้เพียงพอแก่นักเรียน.....	...	...	...	...	...
32.	ความทันสมัยของห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา.....	...	...	...	...	...
33.	ห้องเรียนมีบรรยากาศสงบน่าเรียน.....	...	...	...	...	...
34.	ขนาดของห้องปฏิบัติการกิจกรรมมีความเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน.....	...	...	...	...	...
35.	ห้องเรียนมีความสะอาดอากาศถ่ายเทสะดวก.....	...	...	...	...	...
36.	ความเหมาะสมของระยะทางระหว่างห้องเรียนธรรมชาติกับห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา.....	...	...	...	...	...

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<u>1.3.สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ที่ใช้ในวิชาภาษาญี่ปุ่น</u>					
37.	ใช้ภาพประกอบการสอนที่สร้างความเข้าใจให้นักเรียนเร็วขึ้น.....	...	...	...	...	...
38.	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีให้อย่างเหมาะสม.....	...	...	...	...	...
39.	มีเอกสารประกอบการสอนเพิ่มจากหนังสือเรียน.....	...	...	...	...	...
40.	ใช้เทปที่เป็นภาษาญี่ปุ่นมาสอนเพื่อประกอบการฟังและพูด.....	...	...	...	...	...
41.	มีตำราเพิ่มเติมจากห้องสมุดเพื่อเสริมทักษะ.....	...	...	...	...	...
42.	มีบัตรคำศัพท์ประกอบการสอนแต่ละเนื้อหา.....	...	...	...	...	...
43.	มีเครื่องขยายเสียงช่วยในการสอน.....	...	...	...	...	...
44.	มีการจัดป้ายนิเทศเสริมความเข้าใจในเนื้อหาให้กับนักเรียน.....	...	...	...	...	...
	<u>2. ด้านกระบวนการ</u>					
	<u>2.1 กิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาภาษาญี่ปุ่น</u>					
45.	ใช้วิธีนันทนาการเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน.....	...	...	...	...	...
46.	มีการใช้บทบาทสมมติในการสอนอย่างเหมาะสม.....	...	...	...	...	...
47.	มีการชมเชยเมื่อนักเรียนทำงานได้ดี.....	...	...	...	...	...
48.	ตามงานนักเรียนเมื่อนักเรียนไม่ส่ง.....	...	...	...	...	...
49.	จัดกิจกรรมสอดคล้องกับสภาพสังคมภายนอก.....	...	...	...	...	...
50.	จัดกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันในแต่ละเนื้อหา.....	...	...	...	...	...
51.	นักเรียนมีโอกาสฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริง.....	...	...	...	...	...
52.	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม.....	...	...	...	...	...
53.	มีการนำนักเรียนไปศึกษาหาความรู้นอกสถานที่	...	...	...	...	...
54.	แบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานตามความสามารถและถนัด.....	...	...	...	...	...

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	2.2. การวัดผลและประเมินผลวิชาภาษาญี่ปุ่น					
55.	เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกวิธีสอบเก็บคะแนน.....	...	...	...	...	...
56.	วัดผลโดยการซักถามเมื่อเรียนจบแต่ละคาบ.....	...	...	...	...	...
57.	ให้โอกาสนักเรียนเลือกวิธีประเมินผลจากสภาพจริง.....	...	...	...	...	...
58.	การประเมินผลนักเรียนโดยยึดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่แจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า.....	...	...	...	...	...
59.	การประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแต่ละเนื้อหา.....	...	...	...	...	...
60.	คะแนนจากการสอบระหว่างภาคทฤษฎีกับปฏิบัติมีสัดส่วนที่เหมาะสม..	...	...	...	...	...
61.	มีการสอบเก็บคะแนนจากการปฏิบัติหลังจากเรียนทฤษฎีจบ.....	...	...	...	...	...
62.	การวัดผลและประเมินผลมีความชัดเจนนักเรียนมีความรู้สึกว่ายุติธรรม...	...	...	...	...	...
63.	ในการสอบและให้คะแนนมีการกำหนดเกณฑ์ชัดเจนให้นักเรียนทราบ...	...	...	...	...	...
64.	ให้เวลานักเรียนเตรียมตัวสอบหรือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเก็บคะแนนอย่างเหมาะสม.....	...	...	...	...	...
65.	แจ้งผลการสอบให้นักเรียนทราบอย่างรวดเร็ว.....	...	...	...	...	...
66.	นำผลงานที่นักเรียนทำเพื่อประกอบการศึกษา มาร่วมพิจารณาประเมินผล	...	...	...	...	...
67.	ทำการประเมินทั้งก่อนเรียน ขณะเรียน และหลังเรียน	...	...	...	...	...
68.	มีการใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อประกอบการสอน.....	...	...	...	...	...
69.	อาจารย์แจ้งผลการสอบให้นักเรียนทราบทุกครั้ง.....	...	...	...	...	...
70.	ประเมินผลจากการปฏิบัติงานและวิธีการปฏิบัติงานของนักเรียน...	...	...	...	...	...
71.	ประเมินผลย่อยเป็นระยะเพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอน...	...	...	...	...	...

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

คำชี้แจง จากรายการที่ประเมินเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ และอาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์การเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ที่รวบรวมไว้ในตอนที่ 1 นั้น อาจจะขาดความสมบูรณ์ไปบ้าง ดังนั้นหากนักเรียนมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ อีก โปรดระบุเพิ่มเติมลงในตอนท้ายนี้ด้วย ความคิดเห็นของนักเรียนเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ที่จะทำให้การประเมินเรื่องนี้ มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1. ด้านปัจจัยนำเข้า

1.1. คุณลักษณะของอาจารย์

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.

2.

1.2. อาคารสถานที่

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.

2.

1.3. สื่อและอุปกรณ์การเรียน

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.

2.

2. ด้านกระบวนการ

2.1. กิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.

2.

2.2. การวัดผลและประเมินผล

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.

2.

ขอขอบคุณอย่างสูงในการให้ความร่วมมือของนักเรียน

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยสำหรับอาจารย์ผู้สอน

เรื่อง

การประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับ คุณลักษณะของนักเรียน และอาคารสถานที่ ที่เกี่ยวกับโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โดยแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 จะประเมินเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียน อาคารสถานที่ มีลักษณะข้อความเป็นแบบมาตราประมาณค่า และตอนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะทั่วไป สำหรับตอนที่ 1 ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

1. คุณลักษณะของนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมและความสามารถของนักเรียนที่สังเกตได้

จาก

1.1. ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ได้ครบถ้วน และรู้จักวางแผนการทำงานหรือปฏิบัติได้ทันเวลา มีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ มีความละเอียดรอบคอบ ตรงต่อเวลา มีความพากเพียรที่จะทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด ตลอดจนติดตามงานที่ทำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จ

1.2. ความมีวินัย หมายถึง การรู้จักควบคุมตัวเองให้ปฏิบัติอยู่ในความเหมาะสม มีวิธีการทำงานที่เป็นแบบอย่างแก่เพื่อนร่วมห้องได้ พร้อมทั้งปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด

1.3. ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติตนที่ตรงไปตรงมาไม่โกหกหรือไม่ประพฤติตนที่ส่อไปในทางทุจริต

2. อาคารสถานที่ หมายถึง ความเพียงพอและสภาพความพร้อมของอาคารเรียน อาคารประกอบการ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา รวมทั้งความเหมาะสมของระยะทางของแต่ละอาคาร ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในขณะนั้น

ในการตอบคำถามแต่ละข้อ ขอให้ท่านอ่านและพิจารณาว่าข้อความมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความเหมาะสมหรือความเป็นจริง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีให้เลือกคะแนน 5 ระดับ ตามเกณฑ์ดังนี้

- | | | | |
|------------|---|---------|---|
| ระดับคะแนน | 5 | หมายถึง | ท่านเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงมากที่สุด |
| ระดับคะแนน | 4 | หมายถึง | ท่านเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงมาก |
| ระดับคะแนน | 3 | หมายถึง | ท่านเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงปานกลาง |
| ระดับคะแนน | 2 | หมายถึง | ท่านเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงน้อย |
| ระดับคะแนน | 1 | หมายถึง | ท่านเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงน้อยที่สุด |

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0.	<u>คุณลักษณะของนักเรียน</u> ส่งงานตรงตามที่ครูกำหนด.....	✓	...	...	...	...
00.	<u>อาคารสถานที่</u> ความเหมาะสมของขนาดห้องเรียนกับจำนวนนักเรียน.....	...	...	✓	...	...

คำอธิบายประกอบตัวอย่าง

จากตัวอย่างการตอบแบบสอบถามข้อ 0. ผู้ตอบได้ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องหมายเลข 5 ของระดับความคิดเห็น หมายความว่า ผู้ตอบเห็นว่า นักเรียนส่วนมากส่งงานตรงตามที่ครูนัด มีความเป็นจริงมากที่สุด ส่วนข้อ 00. ผู้ตอบใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องหมายเลข 3 ของระดับความคิดเห็น หมายความว่า ผู้ตอบเห็นว่าในเรื่องความเหมาะสมของห้องเรียนกับจำนวนนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

หากท่านเข้าใจคำชี้แจงดีแล้ว กรุณาแสดงความคิดเห็นได้ ถ้ายังไม่เข้าใจ กรุณาอ่านคำชี้แจงอีกครั้ง

ตอนที่ 1

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<u>1. ด้านปัจจัยนำเข้า</u>					
	<u>1.1 คุณลักษณะของนักเรียน</u>					
1.	ส่งงานตรงตามที่ครูกำหนด.....	...	...	...	...	...
2.	ทำงานที่ครูมอบหมายเสร็จทุกครั้ง.....	...	...	...	...	...
3.	ติดตามการบ้านที่ส่งครูเพื่อแก้ไขส่วนที่ผิด.....	...	...	...	...	...
4.	รู้จักวางแผนปฏิบัติงานได้ทันเวลา.....	...	...	...	...	...
5.	เมื่อขาดเรียนนักเรียนจะติดตามบทเรียนจากเพื่อนหรือครูด้วยตนเอง..	...	...	...	...	...
6.	รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย.....	...	...	...	...	...
7.	นักเรียนสามารถวางแผนในการทำกิจกรรมแต่ละอย่างได้.....	...	...	...	...	...
8.	สามารถประพฤติตนได้อย่างเหมาะสม.....	...	...	...	...	...

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
9.	มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการทำงาน.....	...	...	...	...	...
10.	ไม่ทิ้งขยะเกลื่อนกลาดในห้องเรียน.....	...	...	...	...	...
11.	แต่งกายตามกฎระเบียบของโรงเรียน	...	...	...	...	...
12.	ไม่ส่งเสียงรบกวนห้องข้างเคียงในเวลาที่มีการเรียนการสอน.....	...	...	...	...	...
13.	ประพฤติตนตามกฎระเบียบของโรงเรียน.....	...	...	...	...	...
14.	ตั้งใจเรียนไม่คุยกันขณะครูสอน.....	...	...	...	...	...
15.	นักเรียนทุกคนเข้าห้องเรียนครบทุกคาบไม่หนีเรียน.....	...	...	...	...	...
16.	ไม่นำผลงานของเพื่อนมาส่งครู.....	...	...	...	...	...
17.	ตั้งใจทำข้อสอบโดยไม่ลอกกัน.....	...	...	...	...	...
18.	เมื่อขาดเรียนนักเรียนจะบอกเหตุผลกับครูตามความจริง.....	...	...	...	...	...
19.	เมื่อทำความผิดก็พร้อมจะรับผิด	...	...	...	...	...
20.	ไม่ปกปิดความผิดให้เพื่อน.....	...	...	...	...	...
21.	ทำงานทุกอย่างที่ครูมอบหมายด้วยตัวเอง.....	...	...	...	...	...
1.2 อาคารสถานที่						
22.	ความเหมาะสมของระยะทางระหว่างห้องน้ำกับห้องเรียน.....	...	...	...	...	...
23.	จำนวนโต๊ะเก้าอี้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน.....	...	...	...	...	...
24.	ความทันสมัยของห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา.....	...	...	...	...	...
25.	ห้องเรียนบรรยากาศสงบน่าเรียน.....	...	...	...	...	...
26.	ขนาดของห้องปฏิบัติการกิจกรรมมีความเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน.....	...	...	...	...	...
27.	ห้องเรียนมีความสะอาดอากาศถ่ายเทสะดวก.....	...	...	...	...	...
28.	ความเหมาะสมของระยะทางระหว่างห้องเรียนธรรมชาติกับห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางภาษา.....	...	...	...	...	...

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

คำชี้แจง เนื่องจากรายการที่ประเมินเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียน และอาคารสถานที่ ที่เกี่ยวกับโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ – ญี่ปุ่น ที่รวบรวมไว้ในตอนที่ 1 นั้น อาจจะขาดความสมบูรณ์ไปบ้าง ดังนั้นหากท่านมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ อีก โปรดระบุเพิ่มเติมลงในตอนท้ายนี้ด้วย ความคิดเห็นของท่านเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ที่จะทำให้การประเมินเรื่องนี้ มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1. ด้านปัจจัยนำเข้า

1.1 คุณลักษณะของนักเรียน

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.
.....
2.
.....
3.
.....

1.2 อาคารสถานที่

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.
.....
2.
.....
3.
.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในการให้ความร่วมมือของท่าน

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยสำหรับอาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง

เรื่อง

การประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับ สื่อและอุปกรณ์การเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล เกี่ยวกับโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โดยแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 ประเมินเกี่ยวกับ สื่อและอุปกรณ์การเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล มีลักษณะข้อความเป็นแบบมาตราประมาณค่า และตอนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะทั่วไป สำหรับตอนที่ 1 ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

1. สื่อและอุปกรณ์การเรียน หมายถึง เอกสาร ตำราเรียน และวัสดุอุปกรณ์ที่สามารถนำมาประกอบการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุเป้าหมายในแต่ละเนื้อหาที่เรียน
2. กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนและเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตร
3. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการในการใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อค้นหาหรือตรวจสอบเพื่อให้ได้ปริมาณหรือจำนวนที่บ่งชี้ถึงระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน เพื่อนำผลที่ได้มาวินิจฉัยตัดสินคุณค่าอย่างมีกฎเกณฑ์ โดยพิจารณาจาก
 - 3.1. การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมิน
 - 3.2. ความสอดคล้องเหมาะสมในเนื้อหาที่สอนกับการสอบเก็บคะแนนเพื่อทำการวัดผลประเมินผล
 - 3.3. ความชัดเจนในการกำหนดเวลาสอบและเกณฑ์การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้
 - 3.4. การนำผลจากการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้มาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน

ในการตอบคำถามแต่ละข้อ ขอให้ท่านอ่านและพิจารณาว่าข้อความมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความเหมาะสมหรือความเป็นจริง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีให้เลือกคะแนน 5 ระดับ ตามเกณฑ์ดังนี้

- | | | | |
|------------|---|---------|---|
| ระดับคะแนน | 5 | หมายถึง | ท่านเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงมากที่สุด |
| ระดับคะแนน | 4 | หมายถึง | ท่านเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงมาก |
| ระดับคะแนน | 3 | หมายถึง | ท่านเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงปานกลาง |
| ระดับคะแนน | 2 | หมายถึง | ท่านเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงน้อย |
| ระดับคะแนน | 1 | หมายถึง | ท่านเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมหรือเป็นจริงน้อยที่สุด |

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0.	<u>สื่อและอุปกรณ์การเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น</u>					
	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีให้เหมาะสม.....	✓ ...	...	...	...	...
00.	<u>กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่น</u>					
	เตรียมเนื้อหาและกิจกรรมประกอบการเรียนล่วงหน้า.....	...	...	✓ ...	...	...

คำอธิบายประกอบตัวอย่าง

จากตัวอย่างการตอบแบบสอบถามข้อ 0. ผู้ตอบได้ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องหมายเลข 5 ของระดับความคิดเห็น หมายความว่า ผู้ตอบเห็นว่า อุปกรณ์การเรียนการสอนมีให้เหมาะสมมากที่สุด ส่วนข้อ 00. ผู้ตอบใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องหมายเลข 3 ของระดับความคิดเห็น หมายความว่า ผู้ตอบเห็นว่าในเรื่องการเตรียมเนื้อหาและกิจกรรมประกอบการเรียนล่วงหน้า อยู่ในระดับปานกลาง

หากท่านเข้าใจคำชี้แจงดีแล้ว กรุณาแสดงความคิดเห็นได้ ถ้ายังไม่เข้าใจ กรุณาอ่านคำชี้แจงอีกครั้ง

ตอนที่ 1

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<u>1. ด้านปัจจัยนำเข้า</u>					
	<u>1.1 สื่อและอุปกรณ์การเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น</u>					
1.	ใช้ภาพประกอบที่ช่วยสร้างความเข้าใจให้นักเรียนเร็วขึ้น.....	...	...	...	...	...
2.	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีให้เหมาะสม.....	...	...	...	...	...
3.	มีเอกสารประกอบการสอนเพิ่มจากหนังสือเรียน.....	...	...	...	...	...
4.	ใช้เทปภาษาญี่ปุ่นมาสอนเพื่อประกอบการฟังและพูด.....	...	...	...	...	...
5.	มีตำราเพิ่มเติมจากห้องสมุดเพื่อเสริมทักษะ.....	...	...	...	...	...
6.	มีบัตรคำศัพท์ประกอบการสอนแต่ละเนื้อหา.....	...	...	...	...	...
7.	มีเครื่องขยายเสียงช่วยในการสอน.....	...	...	...	...	...
8.	มีการจัดป้ายนิเทศเสริมความเข้าใจในเนื้อหาให้กับนักเรียน.....	...	...	...	...	...

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<u>2. ด้านกระบวนการ</u>					
	<u>2.1 กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่น</u>					
9.	ใช้วิธีนันทนาการเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน.....	...	...	...	...	...
10.	ใช้บทบาทสมมุติในการสอนอย่างเหมาะสม.....	...	...	...	...	...
11.	มีการชมเชยเมื่อนักเรียนทำงานได้ดี.....	...	...	...	...	...
12.	ตามงานนักเรียนเมื่อนักเรียนไม่ส่ง.....	...	...	...	...	...
13.	จัดกิจกรรมสอดคล้องกับสภาพสังคมภายนอก.....	...	...	...	...	...
14.	จัดกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันในแต่ละเนื้อหา.....	...	...	...	...	...
15.	ให้โอกาสนักเรียนฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริง.....	...	...	...	...	...
16.	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม.....	...	...	...	...	...
17.	นำนักเรียนไปศึกษาหาความรู้นอกสถานที่	...	...	...	...	...
18.	แบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานตามความสามารถและความถนัด.....	...	...	...	...	...
	<u>2.2 การวัดผลและประเมินผลวิชาภาษาญี่ปุ่น</u>					
19.	เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน...	...	...	...	...	...
20.	เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกวิธีสอบเก็บคะแนน.....	...	...	...	...	...
21.	ให้โอกาสนักเรียนเลือกรูปแบบของแบบทดสอบในการสอบเก็บ คะแนน.....	...	...	...	...	...
22.	ประเมินผลการเรียนจากสภาพจริง.....	...	...	...	...	...
23.	การประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแต่ละเนื้อหา.....	...	...	...	...	...
24.	คะแนนจากการสอบระหว่างภาคทฤษฎีกับปฏิบัติมีสัดส่วนที่เหมาะสม..	...	...	...	...	...
25.	มีการสอบเก็บคะแนนจากการปฏิบัติหลังจากเรียนทฤษฎีจบ.....	...	...	...	...	...
26.	ทำการประเมินทั้งก่อนเรียน ขณะเรียน และหลังเรียน	...	...	...	...	...
27.	ในการสอบและให้คะแนนมีการกำหนดเกณฑ์ชัดเจนให้นักเรียนทราบ...	...	...	...	...	...
28.	มีการใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อประกอบการสอน.....	...	...	...	...	...
29.	ประเมินผลจากสภาพการปฏิบัติงานและวิธีการปฏิบัติงานของ นักเรียน.....	...	...	...	...	...

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

คำชี้แจง เนื่องจากรายการที่ประเมินเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียน และอาคารสถานที่ ที่เกี่ยวกับโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ – ญี่ปุ่น ที่รวบรวมไว้ในตอนที่ 1 นั้น อาจจะขาดความสมบูรณ์ไปบ้าง ดังนั้นหากท่านมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ อีก โปรดระบุเพิ่มเติมลงในตอนท้ายนี้ด้วย ความคิดเห็นของท่านเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ที่จะทำให้การประเมินเรื่องนี้ มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1. ด้านปัจจัยนำเข้า

1.1 สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.

.....

2.

.....

3.

.....

2. ด้านกระบวนการ

2.1 กิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.

.....

2.

.....

3.

.....

2.2 การวัดผลประเมินผล

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.

.....

2.

.....

3.

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในการให้ความร่วมมือของท่าน

แบบวัดเจตคติต่อภาษาญี่ปุ่น

- คำชี้แจง** 1. แบบวัดเจตคติฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประกอบ การวิจัยเรื่องการประเมินโครงการเรียน
โปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย
2. แบบวัดเจตคติชุดนี้ ใช้ในการวิจัยเพื่อต้องการทราบความรู้สึกของนักเรียน โดยให้นักเรียน
อ่านแล้วพิจารณาข้อความ และโปรดตอบทุกข้อให้ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียน
มากที่สุด คำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลกระทบต่อนักเรียนแต่ประการใด
3. วิธีตอบให้เขียนเครื่องหมาย / หลังข้อความ ลงในช่องระดับความคิดเห็น ที่ตรงกับความรู้สึก
ของนักเรียน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบรู้สึกเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด
ระดับคะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบรู้สึกเห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก
ระดับคะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบรู้สึกเห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง
ระดับคะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบรู้สึกเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย
ระดับคะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบรู้สึกเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
0.	วิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาที่เรียนสนุก.....	...	✓	...	...	...
00.	ภาษาญี่ปุ่นเรียนยาก.....	...	...	...	✓	...

คำอธิบายประกอบตัวอย่าง

จากตัวอย่างการตอบแบบสอบถามข้อ 0. ผู้ตอบได้ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่อง 4 ของ
ระดับความคิดเห็น หมายความว่า ผู้ตอบเห็นด้วยมากกว่าวิชาญี่ปุ่นเป็นวิชาที่เรียนสนุก

00. ผู้ตอบใส่เครื่องหมาย / ลงในช่อง 2 ของระดับความคิดเห็น หมายความว่า ผู้ตอบ
ผู้ตอบเห็นด้วยน้อยกว่าภาษาญี่ปุ่นเรียนยาก

หากนักเรียนเข้าใจคำชี้แจงดีแล้ว กรุณาแสดงความคิดเห็นได้ ถ้ายังไม่เข้าใจกรุณาอ่าน
คำชี้แจงอีกครั้ง

ข้อ	ข้อความ	ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
1.	วิชาภาษาญี่ปุ่นทำให้ข้าพเจ้ามีความรู้ภาษาต่างประเทศเพิ่มขึ้น.....	...	...	...	...	...
2.	ข้าพเจ้าตัดสินใจผิดที่เลือกเรียนภาษาญี่ปุ่น.....	...	...	...	...	...
3.	เรียนภาษาญี่ปุ่นแล้วเกิดความสุข.....	...	...	...	...	...
4.	ภาษาญี่ปุ่นทำความเข้าใจยาก.....	...	...	...	...	...
5.	เวลารว่างข้าพเจ้าชอบฝึกพูดหรือเขียนภาษาญี่ปุ่น.....	...	...	...	...	...
6.	ข้าพเจ้าชอบเรียนภาษาญี่ปุ่นมากกว่าวิชาอื่น ๆ	...	...	...	...	...
7.	ข้าพเจ้าชื่นชมคนเรียนเก่งภาษาญี่ปุ่น.....	...	...	...	...	...
8.	ข้าพเจ้าเพลิดเพลินและสนุกเมื่อฝึกพูดภาษาญี่ปุ่น.....	...	...	...	...	...
9.	วิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาที่ไม่มีหลักในการจำ.....	...	...	...	...	...
10.	ข้าพเจ้าชอบท่องคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น.....	...	...	...	...	...
11.	ทุกครั้งที่ยื่นภาษาญี่ปุ่นข้าพเจ้ารู้สึกสับสน.....	...	...	...	...	...
12.	ข้าพเจ้าไม่สบายใจเลยเมื่อถึงคาบเรียนภาษาญี่ปุ่น.....	...	...	...	...	...
13.	ภาษาญี่ปุ่นเรียนสนุกกว่าภาษาอื่น ๆ	...	...	...	...	...
14.	ถ้ามีโอกาสเรียนต่อข้าพเจ้าจะเลือกเรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น.....	...	...	...	...	...
15.	ข้าพเจ้าเลือกเรียนภาษาญี่ปุ่นเพราะสอบเข้าเรียนโปรแกรมอื่นไม่ได้...	...	...	...	...	...
16.	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดทุกครั้งเมื่อเรียนภาษาญี่ปุ่น.....	...	...	...	...	...
17.	การเรียนภาษาญี่ปุ่นไม่ได้ทำให้ชีวิตก้าวหน้า.....	...	...	...	...	...
18.	ถ้าโรงเรียนเปิดโอกาสให้เปลี่ยนโปรแกรมการเรียนภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่นเป็นโปรแกรมอื่นข้าพเจ้าจะเปลี่ยนทันที.....	...	...	...	...	...
19.	ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นพิเศษ.....	...	...	...	...	...
20.	อยากมีอนาคตที่สดใสต้องเรียนภาษาญี่ปุ่นให้มาก ๆ	...	...	...	...	...
21.	วิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาที่มีสาระมาก.....	...	...	...	...	...
22.	วิชาภาษาญี่ปุ่นทำให้ข้าพเจ้าชอบมาโรงเรียน.....	...	...	...	...	...
23.	วิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาที่จำได้ง่าย.....	...	...	...	...	...
24.	วิชาภาษาญี่ปุ่นทำให้ข้าพเจ้าเกิดความมุ่งมั่นในการเรียน.....	...	...	...	...	...
25.	ข้าพเจ้าส่งงานวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกครั้ง.....	...	...	...	...	...
26.	ข้าพเจ้าชอบศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพิ่มเติมจากที่ครูสอน.....	...	...	...	...	...
27.	ข้าพเจ้าชอบทำแบบฝึกหัดวิชาภาษาญี่ปุ่น.....	...	...	...	...	...
28.	ข้าพเจ้าจะเตรียมตัวสอบวิชาภาษาญี่ปุ่นมากกว่าวิชาอื่น.....	...	...	...	...	...
29.	เรียนภาษาญี่ปุ่นแล้วทำให้ห่อเหี่ยว.....	...	...	...	...	...
30.	เรียนภาษาญี่ปุ่นแล้วทำให้กังวลใจ.....	...	...	...	...	...
31.	เนื้อหาวิชาภาษาญี่ปุ่นมีความซับซ้อน.....	...	...	...	...	...
32.	ข้าพเจ้าชอบฝึกอ่านเอกสารที่เขียนเป็นภาษาญี่ปุ่น.....	...	...	...	...	...
33.	ข้าพเจ้าอยากให้โรงเรียนเปิดสอนพิเศษวิชาภาษาญี่ปุ่น	...	...	...	...	...

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวนิษฐา แก้วสุข
 เกิด 12 กรกฎาคม 2514
 สถานที่เกิด อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 639 แฟลตทิววัน ถ.สาธุประดิษฐ์ แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา
 กรุงเทพฯ
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ถ.ศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพฯ
 ตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 3

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2529 โรงเรียนจะนะชนูปถัมภ์
 พ.ศ. 2532 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชบุรี
 พ.ศ. 2536 กศ.บ (การวัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา
 พ.ศ. 2542 กศ.ม (การวัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น
ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

บทคัดย่อ
ของ
ชนิษฐา แก้วสุข

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
พฤษภาคม 2542

การศึกษาครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ - ญี่ปุ่น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) กระทรวงศึกษาธิการ ที่เปิดสอนโดยโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โดยใช้รูปแบบการประเมินทั่วไป ประเมินด้านปัจจัยนำเข้า คือ คุณลักษณะของอาจารย์ คุณลักษณะของนักเรียน อาคารสถานที่และสื่อและอุปกรณ์การเรียน ประเมินกระบวนการ คือ กิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล ประเมินผลผลิต คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉพาะของรายวิชาภาษาญี่ปุ่น และเจตคติของนักเรียนที่มีต่อภาษาญี่ปุ่น

ประชากรเป้าหมาย คือ อาจารย์ผู้สอน จำนวน 16 คน อาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 7 คน นักเรียน จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามและแบบวัดเจตคติต่อภาษาญี่ปุ่น ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้หาร์้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการพอสรุปได้ ดังต่อไปนี้

ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า

คุณลักษณะของอาจารย์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คุณลักษณะของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

อาคารสถานที่ นักเรียนมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

สื่อและอุปกรณ์การเรียน นักเรียนและอาจารย์มีความเห็นตรงกันว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ด้านกระบวนการ พบว่า

กิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนและอาจารย์มีความเห็นตรงกันว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

การวัดผลและประเมินผล นักเรียนและอาจารย์มีความเห็นตรงกันว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ด้านผลผลิต พบว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นส่วนมากอยู่ในระดับดี

เจตคติของนักเรียนต่อภาษาญี่ปุ่นส่วนมากมีเจตคติที่ดีต่อภาษาญี่ปุ่น